

Vlaams
Parlement

vergadering **C198**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 28 mei 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het recente evaluatierapport van de taxshelterregeling voor de podiumkunsten en de audiovisuele sector – 2224 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over evenementen in het kader van Event Flanders die door de coronacrisis worden uitgesteld – 2252 (2019-2020)	10
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de organisatie van de Boekenbeurs in het kader van de coronacrisis – 2260 (2019-2020)	16
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de digitalisering van de Vlaamse topstukken en het creëren van een topstukkenroute – 2273 (2019-2020)	18
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het Klankverbond, de vereniging van Vlaamse audiomakers – 2320 (2019-2020)	21
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep in het kader van Generatie Veerkracht, het actieplan maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in tijden van de corona – 2296 (2019-2020)	25
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het nieuwe verkiezingsreglement van de Vlaamse Jeugdraad – 2314 (2019-2020)	28
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de geldproblemen bij jongeren als gevolg van de coronacrisis – 2331 (2019-2020)	32

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het recente evaluatierapport van de taxshelterregeling voor de podiumkunsten en de audiovisuele sector – 2224 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Collega's, minister-president, de taxshelter heeft een belangrijk doel: meer private investeringen genereren in een welbepaalde sector door aan de private investeerders een aanzienlijk fiscaal voordeel te geven in de vorm van een belastingvrijstelling. Sinds 2003 hebben we een taxshelter voor de audiovisuele sector, in maart 2017 werd die uitgebreid naar de podiumkunsten. In 2019 heeft de federale Kamer een wetsontwerp goedgekeurd om de taxshelter uit te breiden naar de gamingindustrie. Dit ligt nu – of misschien is het ondertussen gebeurd – te wachten op een uitspraak van de Europese Commissie ter zake.

In de beleidsnota gaf u aan dat het van vitaal belang is dat het Vlaamse beleid rekening houdt met de repercussies van de federale fiscale beleidsmaatregelen die er vorige legislatuur gekomen zijn. Zo heeft de vooropgestelde verlaging van de vennootschapsbelasting, de taxshelter voor ondernemingen misschien een pak minder interessant gemaakt, waardoor ervoor wordt gevreesd dat de podiumkunstensector en de audiovisuele sector minder investeringen zouden kunnen binnenhalen via die fiscale gunstmaatregel.

U verduidelijkte dat om het rendement van reeds ondertekende, maar ook toekomstige raamovereenkomsten te kunnen waarborgen enkele technische correcties werden doorgevoerd, waardoor het taxsheltermvrijstellingspercentage retroactief werd opgetrokken van 750.000 euro naar 850.000 euro vanaf het aanslagjaar 2019 en 2020 en dan verder naar 1 miljoen euro vanaf het aanslagjaar 2021. De Vlaamse Gemeenschap moet die aanpassingen goed opvolgen en waar nodig gepast reageren.

Ondertussen werd eind april een evaluatierapport van de taxshelter afgeleverd. Het is een heel interessant document, waarin een aantal conclusies worden getrokken. Er wordt bijvoorbeeld aangegeven dat er voor podiumkunsten een sterk stijgende lijn is. Er werden 353 aanvragen voor de erkenning van podiumwerk ingediend. 326 daarvan werden effectief erkend. Qua investeringsbedrag gaan we naar 31.167.000 euro, wat merkkelijk meer is dan in de voorgaande jaren.

In tegenstelling tot voor de podiumkunsten meldt het rapport wel een daling van het aantal aanvragen en dus ook van het aantal erkenningen voor audiovisuele werken. Het totale investeringsbedrag is aanzienlijk gedaald, tot ongeveer 50.500.000 euro. Ter vergelijking: in 2017 kon nog zo'n 62 miljoen euro worden opgehaald.

De totale koek van aangetrokken bijkomende investeringen is het voorbije jaar voor het eerst sinds de uitbreiding van de fiscale stimulans naar de podiumkunsten gekrompen tot iets meer dan 81 miljoen euro. Dat is 12 miljoen euro minder dan in 2018 en 6 miljoen euro minder dan in 2017.

Het evaluatierapport bevat een interessante tabel die per sector een globaal overzicht geeft van de neergelegde raamovereenkomsten in 2019 door producenten uit zowel de Vlaamse en Franse Gemeenschap als uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Uit deze tabel leiden we af dat producenten uit de Franse Gemeenschap het voorbije jaar merkkelijk meer investeringen via taxshelter uit de markt hebben gehaald dan wij in Vlaanderen. In Vlaanderen is het aandeel van

podiumwerken in het totaal van het aantal investeringen gestegen van 29 procent naar 38 procent.

Tot slot wordt als mogelijke verklaring voor de daling van de investeringen in Vlaamse audiovisuele werken naar voren geschoven dat voor audiovisuele werken meer dan voor podiumkunsten een Belgische markt geldt en dat de Vlaamse cijfers steeds in relatie moeten worden gezien tot de cijfers van de Franse Gemeenschap waar na een forse daling vorig jaar dit jaar opnieuw een stijging merkbaar is van het aantal investeringen in die audiovisuele werken.

Ik heb dan ook een aantal vragen voor u, minister-president.

Welke beleidsmatige conclusies trekt u uit dit evaluatierapport en uit de hoofdconclusie dat de taxshelter het voorbije jaar voor het eerst sinds de uitbreiding met podiumwerken een beperkter aantal bijkomende investeringen heeft weten aan te trekken? Acht u het nog steeds wenselijk om deze regeling verder uit te breiden?

Welke aanbevelingen voor een eventuele bijsturing van de taxshelterregeling acht u wenselijk om in navolging van dit rapport over te maken aan de Federale Regering? Is er ook een overzicht van eerdere aanbevelingen vanuit Vlaanderen die nog altijd voorliggen bij de Federale Regering?

Hoe verklaart u het aanzienlijke verschil inzake grootteorde van investeringen die door de Franse Gemeenschap ten aanzien van de Vlaamse is binnengehaald via de taxshelter?

Deelt u de visie van de administratie dat voor audiovisuele werken een Belgische markt werkt en dat de opvallende daling van investeringen in deze werken langs Vlaamse zijde in direct verband staat met de stijging langs Franse zijde en vice versa? Welke mogelijke verklaringen zijn er voor de sterke fluctuaties van de investeringen in audiovisuele werken in beide gemeenschappen de voorbije jaren?

Drie jaar na de uitbreiding van deze fiscale maatregelen voor podiumkunsten, is de regeling volgens het rapport het voorbije jaar op kruissnelheid gekomen. Acht u het wenselijk om naast periodieke cijfermatige analyses ook onderzoek te doen naar bepaalde indirecte effecten van de taxshelter, bijvoorbeeld om na te gaan in welke mate de extra middelen die uit de markt konden worden gehaald voor het creatie- en productieproces van podiumwerken ook een positief effect hebben op de werkgelegenheid en op vergoedingen van werknemers en freelancers, of om de impact na te gaan van de taxshelterregeling voor organisaties die niet kunnen taxshelteren?

In de evaluatierapporten van zowel 2019 als 2018 wordt aangegeven dat een aantal productievennootschappen die het voorbije jaar een aanvraag indienden het jaar daarop ervoor kozen om niet opnieuw een beroep te doen op deze methode van aanvullende financiering. Hebt u zicht op welke beweegredenen achter deze keuze schuilgaan? Is er ook daar nood aan een bevraging van alle productievennootschappen met een afgerond erkend taxshelterdossier om te peilen naar hun ervaringen?

Het rapport geeft niet meteen een inzicht in de precieze middellangetermijn-effecten van de verlaagde vennootschapsbelasting op de taxshelter. Welke indicaties hebben u en/of uw administratie ter zake het voorbije jaar ontvangen van de sector?

In een krantenartikel in De Tijd van 2 mei haalt de intermediair Flanders Tax Shelter aan dat van de jaarlijks opgehaalde taxshelterfondsen in België het grootste deel gaat naar internationale coproducties en er slechts een klein deel

terecht komt bij de Vlaamse productiehuizen. In dit artikel doen zij dan ook een oproep om de Vlaamse ondernemer te stimuleren om te taxshelteren in Vlaamse producties. Kunt u voor wat Vlaamse taxshelterinvesteringen betreft, aangeven hoe groot het aandeel is dat gaat naar producties van uitsluitend Vlaamse productiehuizen? Hoe staat u ten aanzien van de suggestie om Vlaamse ondernemers aan te moedigen om te kiezen voor een investering in een 100 procent Vlaamse productie?

Dit is een hele reeks vragen maar ik denk dat het wel goed is om, nu het evaluatierapport beschikbaar is, daar nog eens over van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Coudyser, ik dank u voor die schier eindeloze reeks vragen.

Wat de beschikbare investeringen betreft, was 2018 een bijzonder jaar als gevolg van de verlaging van de vennootschapsbelasting, wat implicaties had op de marge om te investeren, die daardoor groter werd. Op dat vlak werden correcties aangebracht na een eerder voorzichtige periode aan het begin van het jaar. Het leek alsof de ondernemers niet konden geloven dat de vennootschapsbelasting effectief was verlaagd.

Het is inderdaad opvallend dat in 2019 minder investeringen naar de audiovisuele sector gingen in Vlaanderen. Ter informatie wil ik hierbij vermelden dat in 2018 een opmerkelijke daling waar te nemen was aan Waalse zijde, waar in 2019 geen sprake meer van is.

Uiteraard zijn er nog andere sectoren vragende partij om toe te treden tot het taxshelterstelsel. Ik denk in de eerste plaats aan de gamingsector, waarvoor reeds een wet werd goedgekeurd en de procedure nu loopt voor de Europese Commissie. Of dat wenselijk is, is een vraag die niet eenduidig kan worden beantwoord. Een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van dit systeem en het behalen van het gewenste resultaat hangt samen met een gezond investeringsklimaat. Dit staat ongetwijfeld meer onder druk vanwege de COVID-19-crisis. Ik ben in deze uitzonderlijke periode dan ook bezorgd om de sectoren die nu al werken binnen dit stelsel, en voor wie deze aanvullende financiering een belangrijke bron van inkomsten is. Het spreekt voor zich dat het alleen voor bedrijven die winst maken en voldoende grote winst maken, interessant is om in het taxsheltersysteem te stappen. U weet dat dat wel eens onder druk zou kunnen staan met de economische problemen waarmee we te kampen hebben.

Wat zijn de aanbevelingen die ik wenselijk acht voor een eventuele bijsturing? Het evaluatierapport '19 werd aan de FOD en de andere gemeenschappen bezorgd. Intussen is het samenwerkingsakkoord definitief goedgekeurd, wat de uitwisseling van informatie en samenwerking tussen de verschillende betrokken gemeenschappen bestendigt. Een duidelijke omschrijving van de bevoegdheden en een permanente overlegstructuur kunnen eventuele knelpunten of opportuniteiten aan de oppervlakte brengen. Dat rapport zal tijdens een volgend overleg geagendeerd worden.

Wat eerdere aanbevelingen betreft die vanuit Vlaanderen zijn gebeurd: in deze periode dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de podiumkunstensector en de audiovisuele sector, meer bepaald wat betreft de termijnen waarbinnen de uitgaven kunnen worden gedaan en de tijdsperiode waarbinnen het werk dient te worden gerealiseerd. Daarover heb ik mijn federale collega gecontacteerd. Hier werden zeer recent aanpassingen gedaan bij de wet van 20 mei 2020, houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19-pandemie. Daarnaast wordt dit nog vertaald in een circulaire die wellicht binnenkort zal worden gepubliceerd. Die periode, die

tijdspanne is dus ingrijpend verruimd, zodat de bedrijven meer tijd hebben om te kijken of ze al dan niet instappen.

Hoe verklaar ik het aanzienlijke verschil in grootteorde met de Franse Gemeenschap? Op basis van de totale bedragen van de raamovereenkomsten kan inderdaad worden gesteld dat er aan Franstalige zijde een groter aandeel is voor de audiovisuele sector en in Vlaanderen dan weer voor de podiumkunstensector.

Sinds de invoering van het systeem voor podiumkunsten waren de investeringen ieder jaar groter aan Vlaamse zijde. In Vlaanderen kennen wij een paar zeer grote productiehuisen die financieel gezien grote producties realiseren. Ik denk hier bijvoorbeeld aan Studio 100 met de musicals Daens en '40-'45. Maar ook Music Hall en Deep Bridge brengen werken waaraan een hoog kostenplaatje gelinkt is. Ook Opera Ballet Vlaanderen zorgt jaarlijks voor een aantal zeer grote producties, waar grote investeringen voor worden opgehaald.

Voor een goed begrip moet worden meegedeeld dat er geen een-op-eenrelatie kan worden vastgesteld tussen de geraamde investeringen op jaarbasis en de effectieve investeringen. Wanneer een certificaat wordt toegekend, hoeft de productievennootschap niet meteen raamovereenkomsten af te sluiten. De raamovereenkomsten neergelegd in 2018 kunnen dus betrekking hebben op werken die werden erkend in 2017 of zelfs nog eerder. Voor werken erkend in 2019 zijn mogelijk nog geen raamovereenkomsten neergelegd.

Ik denk ook wel dat er kannibalisme is. Het mogelijke budget dat ter beschikking staat om in een taxshelter te steken, is niet eindeloos. Als mensen kiezen om in de podiumkunsten iets te doen, zou dat wel eens kunnen kannibaliseren op de audiovisuele sector. Globaal gezien zie je die som dus wel omhoog gaan, maar iets in mij zegt dat als je alleen nog het audiovisuele zou hebben, daar waarschijnlijk meer geld zou worden opgehaald dan wanneer de podiumkunsten erbij komen. Als morgen ook de gamingsector erbij komt, zal dat op zijn beurt weer een effect hebben op de twee andere sectoren. Ik denk wel dat het totaalbedrag van de taxshelter zal stijgen, maar bij de verdeling over de verschillende sectoren gaat er voor een stuk sprake zijn van kannibalisme.

U vraagt of ik de visie van mijn administratie op een aantal punten deel. Wat de administratie bedoelt, is dat voor podiumwerken het culturele aspect van de gemeenschap meer meespeelt dan bij de audiovisuele sector. Maar er kan niet worden gesteld dat de daling van investeringen in de audiovisuele sector aan Vlaamse zijde rechtstreeks in verband staat met de stijging aan Franse zijde. Dat zijn dus niet echt communicerende vaten. Maar soms heeft het ook te maken met het aanbod en vanwaar het komt.

De verlaging van de vennootschapsbelasting heeft allicht een impact gehad op de investeringen in het algemeen. Verder hangt de omvang van de investering ook samen met de aard of het genre van het werk. Sommige audiovisuele werken zijn erg kostenintensief en hebben een langere doorlooptijd. Aan Vlaamse zijde zien we een stijging van het aantal aanvragen en erkende werken in het genre documentaire, waarvoor het kostenplaatje algemeen lager ligt dan voor een fictiereeks, fictiefilm of animatie.

Het aantal investeringen via taxshelter hangt van verschillende factoren af – onder andere het productiebudget, de beschikbare middelen in de markt, doorlooptijd van producties, enzovoort – waardoor een verschuiving van investeringen aan Vlaamse of Franstalige zijde niet louter verklaard kan worden door verschuivingen binnen de Belgische markt. Je zou dat eigenlijk op een time frame van een paar jaar moeten uitzetten, om daar echt conclusies uit te kunnen trekken. Soms worden dingen toegekend voor een productie die wat langer op zich laat wachten. Het tijdvenster van een jaar toont niet alle nuances.

U vroeg of er naast de periodieke cijfermatige analyses ook onderzoek moet worden gevoerd naar bepaalde indirecte effecten. Effecten op de werkgelegenheid en de vergoedingen van werknemers en freelancers kunnen niet worden gemeten aan de hand van de informatie die beschikbaar is uit de ingediende aanvragen en erkenningen. Om hier meer duidelijkheid over te krijgen, is een ander soort van onderzoek nodig en dient navraag gedaan te worden bij de productievennootschappen zelf die werken met de taxshelter.

Wat zijn de gevolgen voor organisaties die niet kunnen taxshelteren? In principe kan iedere productievennootschap, na de eenmalige erkenning door de FOD Financiën, middelen ophalen voor de werken die erkend zijn door de bevoegde gemeenschap, uiteraard binnen de bij wet opgesomde disciplines. Ook daar hebben we dus niet echt zicht op de impact. We nodigen iedereen uit om gebruik te maken van de taxshelter.

Wat is nu de reden waarom sommigen het ene jaar wel en het andere jaar niet indienen? Plan ik een bevraging van de productievennootschappen? Een dergelijke bevraging, ook met betrekking tot de punten die zijn aangehaald in uw vorige vraag, lijkt mij zeker interessant om eens te doen.

De frequentie van de creatie van werken is bovendien verschillend per productievennootschap. Vooruitdenkend naar het volgende jaarverslag, zal dat allicht niet in lijn liggen met de voorbije drie jaar omwille van de uitzonderlijke omstandigheden waar we nu in zitten. In die zin moet ook worden nagedacht wanneer de timing opportuun is om een breder onderzoek op te starten. Het jaar 2020 zal zo atypisch zijn dat je het niet mag meenemen in je tijdreeks.

Zijn er indicaties voor de middellange termijn? Puur mathematisch en fiscaal gezien klopt het dat de verlaging van de vennootschapsbelasting de investeringscapaciteit van kleine ondernemingen heeft verminderd. Desondanks werd eind 2019 globaal gezien geen significante invloed op de ophaling van de fondsen vastgesteld wanneer naar het totaal van de investeringen werd gekeken.

Dan had u naar aanleiding van een artikel in De Tijd vragen over het investeren van Vlaamse ondernemers in Vlaamse producties. Taxshelterinvesteringen komen steeds terecht bij Belgische producenten, ook als zij coproducent zijn van een internationale productie. De steun die vanuit de taxshelter wordt verleend aan een productie dient steeds gebruikt te worden voor de financiering van kosten in België.

Binnen de podiumkunstensector zijn er minder internationale coproducties dan binnen de audiovisuele sector. Binnen de audiovisuele sector zijn ongeveer twee op de drie ondersteunde producties een internationale coproductie. De administratie bezorgde mij de concrete cijfers ter zake voor wat betreft de volledig Belgische producties. In 2019 waren 114 van de 170 erkende werken coproducties, goed voor een geraamde investering van 25,3 miljoen euro, op een totaal van bijna 79 miljoen euro. In 2020 zijn tot op heden 37 van de 56 erkende werken coproducties, goed voor een geraamde investering van om en bij de 9,4 miljoen euro, op een totaal van bijna 19 miljoen euro. De volledig Vlaamse producties situeren zich vooral in het genre documentaire en deels in het genre fictie voor televisie en bioscoop. Voor deze producties is veelal een kleiner productiebudget nodig, waardoor het minder noodzakelijk is om aanvullende financiering te zoeken bij buitenlandse partners.

De taxshelter is een aanvullende financiering voor Europese werken en binnen de Vlaamse Gemeenschap merken wij geregeld coproducties met Nederland en soms ook met andere Europese landen. Voor onze producenten zijn deze coproducties ook van belang. De taxshelter is een belangrijke aanvullende financiering voor onze Vlaamse productiehuizen, voor eigen producties en voor de inbreng in Europese producties.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel, minister-president, voor het uitgebreide antwoord. Voor alle duidelijkheid: we zijn natuurlijk blij met de algemene vennootschapsbelasting, maar het fiscale gunstregime wordt misschien minder aantrekkelijk.

We moeten ook onze bezorgdheid uiten over wat de impact van COVID-19 zal zijn. Bedrijven die minder winst maken, zullen uiteraard ook minder kapitaal ter beschikking kunnen stellen aan onze spelers in alle sectoren, wat op zijn beurt weer effecten zal hebben op onze producties in het algemeen.

De verdere bevraging en een breder onderzoek: dat moeten we inderdaad nu niet doen, of ook volgend jaar niet, want de impact van dit jaar is zo uitzonderlijk. Maar misschien hebben we naar het einde van de legislatuur toe een breder zicht. Het is ook goed dat het federale niveau ondertussen de nodige bijsturingen gedaan heeft om dat een stuk op te vangen in deze crisisperiode.

Ik deel ook uw mening dat we zowel onze eigen Vlaamse producties via taxsheltermiddelen kunnen steunen, maar dat coproducties zeker ook interessant zijn, omdat de Vlaamse markt nu eenmaal te klein is en we het best ook internationaal gaan samenwerken. Coproducties met Nederland of andere Europese landen zijn dus even belangrijk.

Ik ga het antwoord ook nog verder bekijken en dat verder meenemen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dank u wel, collega Coudyser, voor de vraag, en dank u, minister-president, voor het antwoord. U gaf in het begin van uw antwoord heel terecht aan dat de impact van COVID-19 natuurlijk gigantisch is. Als de winsten als sneeuw voor de zon verdwijnen, valt te verwachten dat ook de investeringen in de taxshelter een pak minder zullen zijn.

De directeur van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) heeft samen met zijn Franstalige collega's eind april al – 20 april, als ik mij niet vergis – een opiniestuk geschreven in De Tijd, waar ze drie heel concrete aanpassingen vragen om de sector te redden. Waarschijnlijk zult u dat ook wel gezien hebben. Ik hoor immers uit uw antwoord dat er alvast aan hun derde voorstel – de maatregel om de ondertekende raamovereenkomsten veilig te stellen – al aanpassingen gebeurd zijn.

Minister-president, ik zou graag willen horen wat uw mening is over de twee andere voorstellen die zij doen. Ten eerste vragen zij een verhoogd relatief vrijstellingsplafond – dat is momenteel vastgelegd op 50 procent van de winst van de investeerders – en een verhoogd absoluut vrijstellingsplafond, dat momenteel op 1 miljoen euro ligt. Ten tweede vragen zij om de prioritaire maatregelen voor uitgaven van producenten die in aanmerking komen voor subsidies ook met twaalf maanden te verlengen. Het derde was dus maatregelen nemen om de ondertekende raamovereenkomsten veilig te stellen, maar dat heb ik u horen zeggen. Dus graag uw antwoord over hoe u ertegenover staat om ook die zaken nog mee te nemen.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Het is onnodig te zeggen dat Groen altijd al een koele minnaar is geweest van de taxshelter. Koel omdat we kritisch zijn over de bewaking tussen enerzijds de inhoud die dan geboden wordt en anderzijds de mogelijke invloed op de inhoud als gevolg van commercialisering. Dat is iets dat

we voortdurend meenemen. Minnaars omdat we er ook wel voor een stuk in geloven en zeker voor bepaalde sectoren, waarvan u zelf voorbeelden hebt gegeven. In de musicalsector is dit een zeer welgekomen systeem. Er zijn nog genres waar het in principe wel zou moeten kunnen. We zijn dus koele minnaars en kijken kritisch toe.

Ik stel toch een merkwaardige contradictie vast. In deze commissie wordt gepleit om voor de VRT private middelen eerder af te blokken, terwijl we in de kunstensector absoluut wensen dat de private middelen zouden stijgen. Dat is een contradictie.

We merken door corona het instabiele karakter van die taxshelter. Ik ben het trouwens volledig eens met het principe van het kannibaliseren. Dat blijkt ook heel duidelijk uit de cijfers. Bij dit alles lees ik in uw visienota: "De mogelijkheid van taxshelter zal ik ook vanuit Vlaanderen met bijzondere aandacht opvolgen. (...) Ik bekijk op welke manier dit systeem toegankelijk kan gemaakt worden voor startende kunstenaars en kunstenaars die op projectbasis werken binnen de krijtlijnen van het systeem." Ik ben erg benieuwd hoe u met de kennis van vandaag, 28 mei 2020, naar dat onderdeel kijkt.

Voor alle duidelijkheid: als koele minnaar willen wij zeker meegaan in de bevraging. Die is zeer nuttig, maar we zien ze toch eerder vanuit een bijgestelde visie op de taxshelter door alles wat we de voorbije weken hebben meegemaakt. Het lijkt ons een zeer nuttig instrument om er dan later beleidsopties uit te kunnen trekken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): De taxshelter staat onder druk. Het is goed dat er federaal daaromtrent al een en ander is goedgekeurd. Er zit ook een tijdelijke verhoging in van het absolute plafond van 850.000 euro naar 1,7 miljoen euro en van 1 miljoen euro naar 2 miljoen euro. Zijn daar impactanalyses op gebeurd? Er wordt een federale beslissing genomen, maar de impact zit vooral bij de regio's.

Wat betreft gaming is het afwachten hoe het verder in Europa loopt. Er zijn nog een aantal zaken niet uitgeklaard. Ook daar is het moeilijk om zoiets in lopende zaken te beslissen. Er zal een initiatief van het parlement moeten komen of van een volgende regering. Dat is koffiedik kijken.

Het idee om daar nog sectoren onder te steken, zal bij dromen blijven. Jammer maar helaas heeft de coronacrisis ook hier serieuze deuken in het systeem gegeven. Dat zullen we ongetwijfeld merken. We zijn wel voorstander van het systeem voor de podiumkunsten. Het is te hopen dat ze kunnen blijven ophalen uit de markt wat mogelijk is. Maar hoe zal het inderdaad staan met de winsten voor dit jaar? Dat is een groot vraagteken.

Dit was een zeer interessante vraag van mevrouw Coudyser en we zullen het goed moeten opvolgen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, ik denk dat we in uitzonderlijke tijden uitzonderlijke maatregelen moeten kunnen nemen en dat we de sectoren die onder druk staan, maximaal moeten helpen, maar langs de andere kant is het voor mij gemakkelijk te zeggen dat ik die maatregelen ondersteun, terwijl ik geen verantwoordelijkheid of bevoegdheid heb. Ik ondersteun die maatregelen, maar ik besef ook dat de Federale Regering het geheel van de genomen steunmaatregelen in beschouwing moet nemen en moet nagaan of het allemaal nog budgettair verantwoord is. Als ik de bril van de audiovisuele sector opzet en naar het belang van die sector kijk, ondersteun ik die vragen, maar ik begrijp dat de

federale overheid het hele plaatje moet bekijken. De bomen groeien niet helemaal tot in de lucht, maar vanuit de audiovisuele sector zijn dit logische vragen in uitzonderlijke omstandigheden.

Mijnheer Pelckmans, ik heb dat over de startende kunstenaars in mijn beleidsnota geschreven, maar toen die beleidsnota werd geschreven, wisten we nog niet dat we de crisis zouden moeten beheren waar we nu in zitten. We zijn daar, eerlijk gezegd, nog niet mee gestart. We onderhandelen met de Federale Regering over de aanpassing van de periodes en dergelijke in verband met de taxshelter, maar nog niet over dat onderdeel. Ik denk dat we dat in de relancefase moeten opnemen. Nu zitten we nog in crisisbeheer en ik wil daar niet nog nieuwe vensters opleggen, maar het blijft zeker een prioriteit om dat aan te kaarten zodra we in de relancefase zitten.

Mevrouw Brouwers, we hebben op 28 mei 2020 nog geen impactanalyse gemaakt van een wet die op 20 mei 2020 is goedgekeurd. Die impactanalyse zou overigens zeer beperkt zijn en weinig zinvolle resultaten opleveren. Ik denk dat uw vraag ernstiger was, namelijk of we op voorhand een impactanalyse van die wet hebben gemaakt. Bij mijn weten is dat niet gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): De taxshelter is sowieso een interessante manier om geld op te halen bij de bedrijven in de markt. De bedragen die in 2017, 2018 en 2019 zijn opgehaald, gaan in stijgende lijn. Dat kan de overheid niet doen, want dan zouden er heel wat minder producties of andere zaken in verband met de podiumkunsten worden aangeboden. Ik denk dat we voor ogen moeten houden dat het draagvlak voor de kunstensector vergroot indien we de bedrijven daar op een andere manier dan de particulieren bij kunnen betrekken.

Het laatste aandachtspunt dat ik nog wil aanhalen, is het goede overleg tussen de gemeenschappen en de Federale Regering, wat noodzakelijk is. Wat de podiumkunsten betreft, is dat overleg tussen de gemeenschappen eigenlijk in 2017 onmiddellijk gestart, ook omdat samen naar de uitvoering hiervan werd gekeken. Voor de audiovisuele sector is dat tot nu toe niet op die manier gebeurd. Ik heb uit het antwoord begrepen dat het de bedoeling is structureler te overleggen. Als de coronacrisis misschien één voordeel heeft, is het wel dat er veel wordt overlegd tussen de gemeenschappen en de Federale Regering en dat dit punt in dat kader in elk geval meer aandacht zal krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over evenementen in het kader van Event Flanders die door de coronacrisis worden uitgesteld – 2252 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Voorzitter, ik heb een vraag om uitleg over Event Flanders, maar ik zal de tekst wat inkorten, want ik zie dat de klok tikt.

Ik heb al meerdere vragen gesteld over Event Flanders. U weet dat mij dat nauw aan het hart ligt. Ik stond bij de oprichting in de vorige legislatuur mee aan de wieg van Event Flanders. Het eerste grote cultuurevenement dat zou plaatsvinden met Event Flanders, de World Choir Games, kon spijtig genoeg deze zomer niet doorgaan. Dat is ook logisch. De veiligheid van de zangers en het publiek staat

uiteraard voorop. Een evenement waar maar liefst 23.000 zangers uit 74 landen op af zouden komen, dat zou natuurlijk een veel te groot risico zijn geweest voor onze gezondheid. En dus zat er niets anders op dan het evenement uit te stellen van juli 2020 naar juli 2021.

Daarnaast horen we dat er met het oog op een veilige heropstart van de evenementensector een gedragscode komt, van uw collega Demir. Zij heeft een soort van 'event risk model' uitgewerkt, samen met de Alliantie van Belgische Eventfederaties, Toerisme Vlaanderen en Event Flanders. Dat refereert ook aan de vraag van mevrouw Coudyser, gisteren in de plenaire vergadering, over de opstart van evenementen. Dat was een heel interessante vraag, waarvoor dank.

Specifiek met betrekking tot Event Flanders zijn er ondertussen ook wel een aantal digitale zaken. Ik heb gezien dat er een virtueel initiatief is, waarbij er virtueel samen wordt gezongen. Ik heb daar eerlijk gezegd nog niet bij ingelogd, ik denk ook dat er niemand zit te wachten op mijn zangtalenten. Maar ik vroeg me af, minister-president, of alle geplande evenementen in het kader van Event Flanders dienen te worden geannuleerd. Worden ze allemaal uitgesteld?

Ten tweede is er de budgettaire kwestie. Er was daar een heel mooi budget van cultuurmiddelen voor voorzien, om bij te dragen aan Event Flanders. Die middelen zijn overgeheveld van de provincies. Wat zal er gebeuren met die middelen, rekening houdend met de annualiteit van de begroting? Zullen die overgezet worden naar volgend jaar? Of kan er misschien nog dit jaar een andere bestemming gezocht worden voor deze middelen? Wordt uw Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) betrokken bij de opmaak van het relanceplan dat Event Flanders samen met minister Demir uitwerkt voor evenementen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, bedankt voor uw vraag over Event Flanders. Het is zo dat alle evenementen die, met de steun van Event Flanders, normaal gezien nog in 2020 zouden plaatsvinden, niet doorgaan vanwege de coronacrisis. In samenspraak met de lokale organisatiecomités heeft het aanstuuringscomité de beslissing genomen om de evenementen allemaal met een jaar uit te stellen.

De World Choir Games, een internationale koorwedstrijd, is een organisatie van Koor&Stem en de Duitse rechtehouder INTERKULTUR, met de steun van Event Flanders. De World Choir Games waren gepland om plaats te vinden in de gaststeden Antwerpen en Gent in de eerste twee weken van juli. De beslissing is genomen om dat grote cultuurevenement uit te stellen naar dezelfde periode volgend jaar. De World Choir Games worden nu gepland van 2 tot 12 juli 2021. Houd het al maar vrij in uw agenda.

De World's 50 Best Restaurants Awards is een organisatie van internationale rechtehouder William Reed Ltd en de stad Antwerpen, met steun van Event Flanders. Dat evenement is uitgesteld tot het voorjaar van 2021. De exacte data worden nog bepaald.

Het UNWTO World Forum on Gastronomy Tourism, dat zou plaatsvinden in Brugge in juni van dit jaar, is eveneens uitgesteld naar het voorjaar van 2021. Ook daarvan moet de definitieve datum nog bepaald worden. Het evenement is een samenwerking van de United Nations World Tourism Organisation, het Baskisch Culinaire Centrum, Toerisme Vlaanderen en de stad Brugge.

In antwoord op vorige vragen heb ik de projectbegroting van de Word Choir Games al toegelicht. In de financiering van de oorspronkelijke projectbegroting van 7,28 miljoen euro zit 5,29 miljoen overheidssteun.

Deze 5 miljoen overheidssteun werd voor 2 miljoen euro meegefinancierd vanuit de recurrente middelen Cultuur: 0,5 miljoen op de begroting 2019 en 1,5 miljoen op de begroting 2020. Deze middelen zijn eenmalig, in het begrotingsjaar, overgedragen naar de middelenbegroting van Toerisme Vlaanderen, als organisatorische entiteit voor Event Flanders.

Het recurrente bedrag van 1,5 miljoen euro komt opnieuw beschikbaar in de cultuurbegroting van 2021. Zoals ik eerder heb aangegeven in mijn antwoord op de vraag om uitleg 2093 van collega Meremans van 7 mei wil ik dat deze middelen ingezet kunnen worden voor de verdere uitrol van de talentontwikkeling in de amateurkunsten. Ik wil hierover in het najaar samen met de sector verdere plannen maken.

De meerkost van de World Choir Games, onder andere verbonden aan het uitstel naar 2021, wordt niet gefinancierd door de vakdepartementen die samenwerken binnen Event Flanders. Vanaf 2020 heeft Event Flanders eigen projectmiddelen ter beschikking, ten belope van 3 miljoen euro per jaar, in 2020 zelfs eenmalig 4 miljoen euro. Deze middelen zijn voorzien voor de ondersteuning van evenementen in de bredere sublaag. Er is beslist de meerkost verbonden aan het uitstel van de drie evenementen te dragen op de beschikbare ruimte binnen deze recurrente middelen van Event Flanders.

De beslissingen over de heropening na de lockdown worden genomen door de Nationale Veiligheidsraad, op basis van advies van de Groep Experts Exit Strategie (GEES). De musea en bibliotheken zijn open. Voor de heropstart van de bredere cultuursector is, op mijn initiatief en in overleg met alle deelstaten, een voorstel van exitstrategie opgemaakt. Het wordt nu besproken met de GEES om dan beslist te worden op de Nationale Veiligheidsraad van 3 juni.

Omdat het hier voor een groot deel handelt over indoor en outdoor publieks-evenementen, wordt dit samen besproken en beslist met de sectoren toerisme en sport; die beslissing valt op 3 juni op de Veiligheidsraad. We hebben die samen laten komen om ervoor te zorgen dat de beslissingen coherent zijn. Ik geef een absurd voorbeeld: een voetbaltribune vol zetten, zou mogen en een concertzaal vol laten lopen, zou niet mogen, of op een andere datum of zo. Coherentie moeten we nastreven. Daarom komen die drie dingen samen.

Een onderdeel van – of hulpmiddel bij – de ruimere exitstrategie voor de bredere culturele, sportieve en toeristische sector kan het Event Risk Model zijn waarnaar in de vraagstelling wordt verwezen. Het is een tool die ontwikkeld wordt op initiatief van Toerisme Vlaanderen en Event Flanders, samen met de Karel De Grote Hogeschool en de departementen, om een COVID-risico-inschatting te maken van kleine tot grotere evenementen, om vervolgens te kijken welke veiligheidsmaatregelen moeten en kunnen worden genomen. Eigenlijk komt het erop neer dat men elk type evenement kan klasseren naargelang het risicogehalte: laag, middelhoog enzovoort. Dan zal de Veiligheidsraad waarschijnlijk beslissen wanneer de evenementen met laag risico van start kunnen gaan. Elke risicocategorie zal een datum krijgen wanneer die kan starten.

In samenwerking met het Departement Cultuur, Jeugd en Media (DCJM), en culturele organisaties en koepelorganisaties, wordt de tool momenteel getest en verder verfijnd op basis van een representatief staal van verschillende types evenementen: podiumkunsten, festivals, concerten, en dergelijke meer. Zo zal de tool en de bijhorende 'code of conduct' naast een set algemene richtlijnen, ook specifieke aandacht hebben voor sport- of culturele evenementen. Voor alle duidelijkheid, en in zoverre het herhaald moet worden: massa-evenementen zijn verboden alvast tot 31 augustus 2020.

In moeilijke omstandigheden streven we ernaar de verschillende initiatieven en instrumenten maximaal op elkaar af te stemmen. Los van het evenementenaspect

wordt er in het kader van de heropstart van het publieke leven, uiteraard ook op andere vlakken, nauw afgestemd tussen Toerisme en Cultuur. Dit is met name ook het geval voor jeugd- of zorgverblijven voor kwetsbare groepen, waarbij uiteraard ook de jeugdwerking van het DCJM nauw bij wordt betrokken.

Mijn kabinet en het departement staan in nauw contact met verschillende spelers uit de culturele sector, en hebben regelmatig overleg. In het verleden resulteerde dit overleg reeds in krachtige en gezamenlijk gedragen teksten die ik, zoals gezegd, zowel op Vlaams niveau als binnen de Interministeriële Conferentie Cultuur en op federaal niveau heb gebruikt om de belangen van de cultuursector te verdedigen.

Op 4 juni staat er een nieuw overleg gepland waarbij ook de heropstart zal worden besproken. Ter voorbereiding hebben we deze ochtend nog een gesprek gehad met Erika Vlieghe van de GEES. Die zaak zal vanavond opnieuw ter sprake komen in het Overlegcomité.

Aanvullend wil ik iets zeggen: je kunt zeggen welke types van evenementen je toelaat, maar wat mij enorm benieuwt, is hoe het publiek zal reageren. Ik ben enorm benieuwd hoeveel de mensen, bovenop de voorzichtigheidsmaatregelen die worden opgelegd door de overheid, zichzelf zullen opleggen. Dat zal een factor zijn die je moeilijk in de hand hebt. Als mensen echt schrik hebben om naar zo'n evenement te gaan, moet je dan zware campagnes voeren en zeggen: 'Je moet geen schrik hebben, ga maar'? Het is wat moeilijk. Ik zal met veel aandacht volgen hoe het publiek daarop zal reageren.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik dank u voor uw zeer helder antwoord.

Specifiek in verband met Event Flanders en de World Choir Games, begrijp ik dat de middelen werden veiliggesteld, dat ze veilig staan bij Toerisme Vlaanderen en dat volgend jaar, in 2021, de 1,5 miljoen euro kan worden ingezet voor amateurkunsten en talentontwikkeling. Dat is een goede en heldere zaak. Ook goed is dat de meerkost gedragen wordt door Event Flanders en dat de factuur niet op uw departement terechtkomt.

Wat betreft het bredere evenementenbeleid, hebt u groot gelijk dat het samen wordt beslist, sport en cultuur. Ik verwijs naar de jeugdkampen en de sportkampen. Het lijkt mij een zeer goede zaak dat u daarin hebt beslist.

Wat betreft het risicogehalte, denk ik dat dit ook zeer goed zal zijn voor lokale besturen. Ik merk dat in Gent. We worden overspoeld met vragen vanuit de culturele sector, die graag concerten wil organiseren. Het publieke domein wordt steeds meer belast, we moeten daarin eerlijk zijn. Men zal terrassen uitbreiden. Fietsers willen meer plaats, net als voetgangers. Scholen zoeken plekken om opvang te organiseren en lessen te laten plaatsvinden. De studenten zoeken een plek om te studeren. De publieke ruimte is al beperkt, zeker in een grote stad als Gent. Een goede handleiding voor lokale besturen, waarmee ze aan de slag kunnen gaan, lijkt mij alvast een goede zaak.

Ik heb het gisteren getweet: ik heb gezien dat de cultuur- en eventensector in Zwitserland opnieuw opengaat. Ze hebben ook een heel helder aantal geplakt op het aantal deelnemers, met een maximum van driehonderd. Dat is een iets andere benadering dan de onze in de eventrisico. Maar het lijkt mij wel belangrijk om een helder aantal te bepalen, vanuit organisatorisch oogpunt. Organisatoren kunnen zich daar dan perfect op richten wanneer ze iets willen doen.

U hebt absoluut gelijk. Ik ben zelf ook erg benieuwd naar de reactie van het publiek. Ik denk dat de opstart van de horeca op 8 juni ons veel zal leren. We hebben gezien dat de horeca in Oostenrijk opnieuw moest sluiten omdat het totaal niet rendabel was om open te zijn. Ik ben benieuwd. Iemand die op café een pintje gaat drinken, zal volgens mij ook zin hebben om naar een concert te gaan. Als ze merken dat het op 8 juni redelijk problematisch verloopt, denk ik dat we ook eens moeten nadenken over evenementen. Dat is ook iets heel persoonlijks. Zelf sta ik te springen om naar evenementen te gaan, mijn ouders daarentegen hebben heel veel schrik. Als overheid kun je daar moeilijk in tussenkomen. Het is een persoonlijke afweging, die elk voor zich maakt.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik hoop dat de Nationale Veiligheidsraad maatregelen kán nemen om de hele sector van toerisme, horeca en evenementen opnieuw op te starten. Het is nog even afwachten, maar laat ons hopen dat het allemaal kan, en dat het dan ook veilig kan. Dan zal er ook een overheidscommunicatie moeten komen om de mensen duidelijk te maken dat het veilig zal zijn.

Zo niet, zullen zij, zoals mevrouw D'Hose net zei, misschien in hun kot blijven in plaats van eruit te komen. Misschien moet er een nieuwe campagne komen, naast de check-check-checkcampagne. Ik neem aan dat we onze handen zullen moeten blijven wassen zolang er geen vaccin is, maar we mogen toch ook geleidelijk uit ons kot komen.

Ik heb nog een specifieke vraag, namelijk of er vanuit de Vlaamse overheid flankerende maatregelen zullen worden genomen in het kader van relanceondersteuningsmaatregelen om echt een kickstart te geven aan die eventensector. De gemeenten doen wat ze kunnen, maar, zoals mevrouw D'Hose ook terecht zegt: binnen de beperkingen die zij hebben, onder andere op het openbare domein. Welke andere mogelijke flankerende maatregelen kan Vlaanderen nemen om van de zomer, in de mate van het mogelijke, toch een beleefzomer te maken buiten ons kot?

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik dank u dat we eindelijk wat duidelijkheid krijgen over een aantal zaken, de sector zat daar echt op te wachten. Ik heb het gevoel – straks hebben we het nog over de Boekenbeurs – dat het net als bij de scholen beter was geweest indien de maatregelen en het kader wat eerder waren meegegeven. Het is immers net de kracht van de cultuursector dat zij binnen dat kader creatief genoeg zijn om het naseizoen voor te bereiden. Ik vind dat we daar vrij laat mee zijn, maar ik ben het er wel mee eens dat dit goed en degelijk moet gebeuren. Maar laat ons dat volgende week dan ook echt afkloppen.

Minister-president, het exitplan voor de cultuursector in het najaar zal een heel moeilijk verhaal blijven. In hoeverre zult u er met het intussen al vier keer aangekondigde noodfonds rekening mee houden dat die sector toch voldoende middelen heeft om die doorstart te kunnen maken? In openlucht kan men iets meer inkomsten verwerven gezien de grootte van de ruimtes, maar in die kleine ruimtes zal het daar heel erg over gaan. Als die anderhalve meter wordt gehandhaafd zolang er geen vaccin is, zal men het hele najaar blijven zitten met die anderhalve meter afstand, en dan komt men in een heel moeilijk economisch verhaal. Wanneer komt nu de uitslag over dat noodfonds en wordt er rekening gehouden met de zeer moeilijke exit die er sowieso zal komen voor de indoorcultuursector?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mevrouw D'Hose, ik dank u voor de vraag en de minister voor het antwoord.

Ik wil beginnen met mijn appreciatie uit te drukken voor het feit dat dat Event Risk Model er nu is. Ik denk dat dit een heel goede systematische manier is van werken om de events te catalogiseren en daar vervolgens een datum op te plakken in functie van het risico. Maar ik deel ook de opmerking van de heer Pelckmans dat dit heel lang op zich heeft laten wachten, net als het noodfonds. Mijn vraag is precies dezelfde. Het is onbegrijpelijk dat dit zo lang duurt. Ik denk dat in functie van de impact van de heropstart moet worden bekeken hoe de middelen van het noodfonds kunnen worden verdeeld.

Mevrouw D'Hose, u zegt dat u staat te popelen. Ik weet niet of ik zin heb om naar een voorstelling te gaan waarbij maar een derde van de zaal gevuld is en waar men tijdens de pauze niets kan drinken. We zien in Oostenrijk bijvoorbeeld dat mensen daar niet per se voor staan te springen. Ik denk dat we de termijn van de maatregelen zullen moeten verlengen, want niet alleen zullen er minder inkomsten zijn bij de heropstart van die voorstellingen, aangezien maar een derde van de tickets kan worden verkocht, er zijn ook veel meer kosten. Zo moet worden voorzien in social distancing, nadars enzovoort.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik kom nog even kort tussen. Ten eerste was de basis van de vraag inderdaad de topevenementen en het uitstel. Maar dat is inderdaad ook in de commissie Toerisme al een paar keer aan bod gekomen. Het goede nieuws is dat ze niet verloren zijn, maar dat ze inderdaad worden uitgesteld naar 2021. Ik denk dat 2021 een fantastisch jaar wordt. Hopelijk kunnen we dan wel op een iets normalere manier functioneren.

De vraag is ondertussen veranderd naar het exitplan. Ik ben het eigenlijk niet eens met de collega's. Ik denk dat we hier een enorme daadkracht hebben getoond. De coronacrisis is er gekomen in maart, en we zijn nu bijna juni. Op twee maanden tijd hebben ze de handen in elkaar geslagen – de Karel de Grote Hogeschool, Toerisme Vlaanderen, de hele evenementensector – om dat riskmanagement en die evenementenmatrix te ontwikkelen. We hadden twee maanden geleden een idee, en vandaag staat het er. Er zijn simulaties bezig, er wordt met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) gekeken hoe die lokale besturen dat als een handige leidraad kunnen gebruiken. En dat op twee maanden tijd; chapeau voor alle mensen die daarin betrokken zijn om dat te organiseren, te ontwikkelen en gratis ter beschikking te stellen, als ik het goed begrijp. Dat is een enorme boost om die evenementensector – die zware verliezen lijdt, dat moeten we in deze commissie niet meer zeggen – te kunnen opstarten. Hiermee kunnen we al een eerste stap zetten.

Hadden we dat niet, dan denk ik niet dat we deze zomer iets van kleinschalige evenementen hadden kunnen houden. Ik ben daar heel blij mee, en het geeft een eerste sprankeltje hoop. Het is inderdaad te zien hoe het publiek daar nu op zal reageren, maar dat zal, zoals bij de scholen, stilaan komen. Eerst is er heel veel onzekerheid en angst om te gaan, maar laat dat deze zomer geleidelijk aan hier en daar opstarten, want we voelen ook allemaal aan dat iedereen er nood aan heeft om weer naar een aantal zaken te gaan. Ik zou daar dus eigenlijk een groot applaus voor willen vragen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik begrijp dat het altijd te lang duurt. Maar ik moet toch zeggen dat de sectoren allemaal op tijd het nodige hebben aangeleverd, denk ik. Alles komt samen in die groep van experts. Dat zijn tien mensen, met de hele economische wereld, met de hele onderwijswereld, de hele cultuurwereld en de hele sportwereld. Al die zaken moeten passeren via die GEES-groep. Sport ligt al lang bij hen, en cultuur ligt al veertien dagen bij hen. Waarom

is het dan nog niet getrancheerd? Omdat zij de evenementenmatrix mee in dat pakket willen steken. De evenementenmatrix heeft men niet willen valideren zonder die te testen en er een aantal typische evenementen op los te laten om te kijken wat dat brengt. Dan kan men die tool wat bijsturen. Dat is de reden waarom een aantal plannen al klaar waren.

Die evenementenmatrix is nu bijna klaar, en men heeft ervoor geopteerd om die dingen samen te laten komen. Ik denk dat dat een verstandige optie was, al moest je daardoor twee weken wachten. Ik vraag daar dus toch wat clementie voor, om het zo te zeggen. Ik vraag dat niet voor de politiek – we weten dat dat toch onbegonnen werk is – maar voor die tien specialisten, die een gigantisch werk verzetten. Die zijn ook in permanent overleg met die sectoren. Ik moet eerlijk zeggen dat ik fantastische bewondering heb voor die mensen. En ja, we zouden dat allemaal wat vroeger willen, dat begrijp ik zeer goed. Maar tussen droom en daad liggen in deze zin niet zozeer wetten maar toch een aantal praktische bezwaren.

Wat het noodfonds betreft heb ik begrepen dat we daar volgende week in de commissie over debatteren, maar ook met Sport en Jeugd. We zullen daar dan de nodige concrete uitleg over geven.

Dan vroeg men nog naar de flankerende maatregelen. Kijk, ik denk dat ik altijd heb gezegd dat het noodfonds voor mij dient om de crisis te beheersen. We gaan stilaan naar een exitfase, en dan kunnen we richting een relancefase gaan.

Ik geef mij er heel goed rekenschap van dat we de verschillende sectoren ook in de relance zullen moeten helpen, ook budgettair. Maar laten we ordentelijk werken. Het crisisbeheer is achter de rug. We zitten nu in de exitstrategie. Ik heb twee relancegroepen geïnstalleerd. Die zullen ons adviezen geven over het relancebeleid. Dan gaan we daar ook weer met een pakket komen. Het is zoals ze bij ons zeggen: 'Alles met ne keer!'

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik grijp de gelegenheid aan om clementie te geven aan de minister-president. Ik weet dat er vanuit de politiek keihard wordt gewerkt aan dat noodfonds. Haastwerk is daar in dezen niet goed. We moeten alles meepakken wat in die scope zit. Collega's, we weten allemaal hoe breed en divers de cultuursector is. Het is absoluut geen evidentie om de verschillende exitgroepen en relancecomités en dergelijke gemanaged te krijgen. Ik dank dus de minister-president.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de organisatie van de Boekenbeurs in het kader van de coronacrisis – 2260 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Collega's, uit het persbericht van Boek.be leren we dat de Boekenbeurs als event wordt afgelast. Dit lijkt mij een wijze beslissing, het was heel moeilijk om dat nog te organiseren. Maar de piek van de verkoop van boeken bevindt zich wel in die periode. Dat is zowat gestandaardiseerd in ons geheugen: herfstvakantie, Boekenbeurs, en dan heb je daar die piek.

Er heerst onzekerheid met betrekking tot de Boekenbeurs. Zal die nog plaatsvinden? Onder welke vorm? Deze onzekerheid weegt op de uitgeverijen en de boekhandels. Zij willen niet investeren in stands omdat die onzeker zijn. Boek.be gaat nu op zoek naar alternatieven om in die periode het boek onder de aandacht te houden, de verkoop te stimuleren en de band tussen lezers en auteurs mogelijk te maken. Die band is tof: de mensen zien de auteurs in levenden lijve, krijgen een handtekening ... Dat is toch wel een speciale attractie. Als we de boekenverkoop weer willen aanzwengelen dit najaar, dan is een alternatief voor de Boekenbeurs toch een must.

De Boekenbeurs is ook geen onverdeeld succes. Er zijn pogingen ondernomen om te vernieuwen, te veranderen. Sommigen spraken van inkomgeld, anderen dan weer niet. We moeten daar toch wel echt op zoek gaan. Dat is natuurlijk de taak van Boek.be, daar ben ik het mee eens. Maar de overheid kan dat faciliteren en kan mensen samenbrengen om te zoeken naar oplossingen. Het gaat mij niet om extra geld, maar in de reguliere behandeling van dossiers uit deze sector kunnen we toch incentives geven.

Minister-president, staat u in contact met Boek.be en de brede boekensector over de organisatie van een alternatieve boekenbeurs?

De Boekenbeurs is vitaal voor het voortbestaan van de boekensector. Zult u de verkoop monitoren en zo nodig in extra impulsen voor de sector voorzien?

De overheid stemde haar promotiebeleid rond het boek tot nu toe af op de piek begin november. Zorgt deze afgelasting voor een aanpassing in deze strategie?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Meremans, de iets ouderen onder ons zullen bij de term 'alternatieve boekenbeurs' nog wel herinneringen hebben. Ik weet niet of u daarnaar wilt verwijzen, maar daar gaan wij in elk geval niet onze schouders onder zetten. Daar zullen anderen rond de tafel misschien wel aan denken. 'Een' alternatieve boekenbeurs is nog iets anders dan 'de' alternatieve boekenbeurs.

Bij Boek.be wordt inderdaad nagedacht over mogelijke alternatieven voor het najaar zoals de organisatie van een aantal kleinere evenementen, een virtuele boekenbeurs of andere vormen van promotie van het boek. Los daarvan is er duidelijk de ambitie en wil om vanaf 2021 natuurlijk opnieuw een boekenbeurs te organiseren. Mijn kabinet is hierover in permanent overleg met Boek.be.

Wat het monitoren van de verkoop en het voorzien van extra impulsen betreft, is het juist wat u zegt. De Boekenbeurs is zeker en vast een belangrijk jaarlijks evenement voor de boekensector en de afgelasting ervan zal ongetwijfeld voelbaar zijn in de sector. Net als in heel veel andere sectoren wordt er dus gezocht naar mogelijkheden om de dynamiek van de sector zo maximaal mogelijk gaande te houden en, waar mogelijk, extra impulsen te geven.

Boek.be monitort de boekenverkoop het hele jaar door. In april 2020 kende de algemene boekenmarkt een omzetsdaling van 17 procent. Dat leidt van januari tot eind april gemeten tot een omzetsdaling van 4,5 procent.

Door de sluiting van de fysieke boekhandels, waarlangs 75 procent van de jaarlijkse binnenlandse omzet wordt gerealiseerd, werd de algemene en wetenschappelijke boekenmarkt grotendeels stilgelegd. De online verkoop kende in april weliswaar een nooit eerder geziene groei, maar de impact van de crisis op de sector blijft aanzienlijk. Zowel boekhandels als uitgeverijen riepen dan ook de tijdelijke

werkloosheid in voor een groot deel van hun personeel. Er werd ook afgezien van de uitgave van nieuwe titels en tal van activiteiten moesten worden afgelast.

We zullen dit van nabij opvolgen en eventuele bijkomende impuls mogelijkheden bekijken.

Wat het promotiebeleid rond het boek betreft, is Boek.be op dit moment via het BoekenOverleg in gesprek met alle actoren uit de boekensector – de literaire en culturele organisaties, bibliotheken, enzovoort – om tot een aanstekelijk plan voor een alternatief boekenfeest gericht op het boek en leesplezier te komen. Vanzelfsprekend zal ik dit verder opvolgen en samen met Boek.be en de verschillende actoren uit het boekenveld nagaan hoe wij hieraan vanuit het beleid kunnen bijdragen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Dank u wel voor het antwoord, dat is alleszins hoopvol. Ik stel geregeld vragen over het boekenvak omdat het toch zo'n belangrijke sector is, zeker in cultuur, voor de taalletterkunde van een volk. Ik weet ook welke inspanningen Literatuur Vlaanderen elk jaar levert. We hebben dat internationaal ook gezien op de Frankfurter Buchmesse, toen we daar zaten als gastland. Die inspanningen mogen echt niet verloren gaan.

Ik hoor dat u in contact staat en we zijn hoopvol natuurlijk. Ik weet ook dat het kabinet daaraan meewerkt. Wij hopen dus dat we ook de relance kunnen lanceren, om het zo te zeggen, eventueel via een alternatief boekenfeest.

Ondertussen zie ik ook LangZullenWeLezen geregeld op de VRT verschijnen. Ik blijf dus pleiten dat we in de verschillende sectoren – cultuur, maar ook media en jeugd – allemaal gezamenlijk aan de kar trekken, dat er een gedragen plan kan komen over al die sectoren heen. Dat is wel belangrijk.

Maar goed, wij zijn zeker en vast hoopvol en we kijken uit naar verdere stappen. Dank u.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb daar verder niets aan toe te voegen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de digitalisering van de Vlaamse topstukken en het creëren van een topstukkenroute – 2273 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik ga onmiddellijk over tot de essentie. Mijn aandacht werd getrokken door een artikel in 't Pallieterke van 13 mei waarin de auteur zegt dat het inderdaad goed is dat we zorg dragen voor ons Vlaams cultureel erfgoed, maar aan de andere kant betreurt hij dat we er eigenlijk te weinig mee uitpakken.

In het artikel wordt het voorbeeld aangehaald dat we wel een Topstukkenlijst hebben, dat er een website van bestaat, maar dat afbeeldingen van die topstukken ontbreken. De auteur doet de suggestie om een topstukkenroute uit te stippelen, zodat de Vlaming kennis kan maken met die zeldzame en onmisbare Vlaamse cultuurgoederen.

Als ik dat lees, dan denk ik onmiddellijk dat de ontsluiting beter kan. Zijn er mogelijkheden, zowel op korte als langere termijn, om de topstukken beter te ontsluiten, zowel digitaal als fysiek? Hoe kunnen we dat organiseren? Wat vindt u van de suggestie om een topstukkenroute te creëren waarbij de topstukken met elkaar verbonden worden? Ik denk dan automatisch aan het project Vlaamse Meesters dat Toerisme Vlaanderen ontwikkeld heeft. Kunnen we dat project als basis gebruiken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Coudyser, ik denk dat uw analyse klopt en dat we inderdaad nog eens grondig moeten nagaan welke stappen er vooruitgezet kunnen worden op het vlak van de digitale ontsluiting van het in de Topstukkenlijst opgenomen erfgoed. Deze ontsluiting is een gedeelde opdracht: deels van de erfgoedbewaarders en deels van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse overheid heeft daarnaast ook de opdracht om, conform het Topstukkendecreet, de Topstukkenlijst kenbaar te maken aan alle mogelijke belanghebbenden en deze voor een efficiënte raadpleging ter beschikking te stellen. De Topstukkenlijst wordt digitaal ter beschikking gesteld via cjsm.be/topstukken of via de link Topstukkenlijst op de website van het departement www.kunstenen-erfgoed.be/nl/wat-doen-we/topstukken.

De via het internet publiek raadpleegbare topstukkendatabank bevat alle definitief beschermde topstukken opgenomen op de Topstukkenlijst, inclusief linken naar de website van de erfgoedbeheerder en naar de ministeriële besluiten zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad waarin de opname vaststaat. Sommige stukken hebben al afbeeldingen. De databank stelt de bezoeker ook in staat om te sorteren en te filteren en op verschillende velden te zoeken. Alle bewaarplaatsen van topstukken waar de burger terecht kan, worden visueel ontsloten met behulp van een geografische kaart van Vlaanderen. Het is de bedoeling om een link naar deze databank een prominente plaats te geven op de nieuwe website van het departement, zodat bezoekers de databank makkelijk kunnen vinden. In afwachting komen via de zoektermen 'topstukken' of 'Topstukkenlijst' via Google beide genoemde websites bovenaan het zoekresultaat te staan.

Naast de hoger vermelde initiatieven wil ik in het kader van het digitaliseringsbeleid erfgoed ook inzetten op een performante digitale Topstukkenlijst. De huidige digitale lijst wordt reeds frequent geraadpleegd, maar heeft slechts beperkte functionaliteiten. Zeker op het vlak van het ter beschikking stellen van het beeldmateriaal is er op kortere termijn actie vereist. Ik zal mijn administratie vragen om samen met meemoo te werken aan een versnelde toevoeging van het nog ontbrekende beeldmateriaal. Op dit moment zijn er al veel topstukken hoogwaardig gedigitaliseerd. Heel wat van dit beeldmateriaal is te vinden op artinflanders.be. Daarnaast is er ook de onlinepresentatie van de Vlaamse Kunstcollectie, van Arthub Flanders en, specifiek voor het bibliothecair erfgoed, Flandrica.be.

Op het vlak van de digitalisering van topstukken moet ik hier zeker het digitaliseringsproject MMONK vermelden. Dit project wordt via het Cultureel-erfgoeddecreet gesubsidieerd. Het richt zich op het hoogwaardig digitaliseren en ter beschikking stellen van 743 middeleeuwse kloosterhandschriften uit vier Vlaamse abdijen.

Mevrouw Coudyser, ik zal uw suggestie om binnen het algemeen cultureel-erfgoedbeleid bijzondere aandacht te geven aan de zorg voor en de ontsluiting van topstukken zeker in overweging nemen. In april 2021 zal ik mijn strategische visie nota in verband met het cultureel erfgoed aan het Vlaams Parlement voorleggen. Het is mijn bedoeling tijdens het voorbereidend traject na te laten gaan of we langs deze weg verdere accenten moeten leggen inzake de zorg voor en de digitalisering van topstukken.

Verder wil ik nog meegeven dat de Topstukkenraad mij er, in lijn met uw tussenkomst, recent op heeft gewezen dat het topstukkenbeleid en de ontsluiting van de topstukken tot nu toe relatief onderbelicht zijn gebleven. De Topstukkenraad stelt voor hier verandering in te brengen en suggereert in dit verband enkele initiatieven, zoals de verdere ontwikkeling van de online topstukkendatabank tot een performant communicatiemiddel.

Een andere suggestie is het behoud en de ontsluiting van de collecties waartoe ook topstukken kunnen behoren. Indien fysieke ingrepen moeten gebeuren, wat ook voor een digitalisering geldt, moet dit steeds in overleg met de Topstukkenraad gebeuren.

Het reeds aangehaalde MMonk-project wordt momenteel door middel van projectsubsidies op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet ondersteund. Daarnaast worden impulssubsidies toegekend voor de digitalisering van collecties op basis van het subsidiereglement voor de inhaalbeweging van digitale collectieregistratie. De volledige lijst van gehonoreerde projecten is te vinden op de website van het departement: www.kunstenenerfgoed.be/alles-over-subsidies/beslissingen/cultureel-erfgoed. Binnen enkele weken volgt hiervoor een derde oproep.

De idee van een topstukkenroute sluit aan bij het project 'Vlaamse Meesters' van Toerisme Vlaanderen, meer bepaald bij het project 'Vlaamse Meesters in Situ' van Openbaar Kunstbezit Vlaanderen. Het lijkt me zinvol om, samen met de ministers bevoegd voor toerisme en onroerend erfgoed, na te gaan of het mogelijk en financieel haalbaar is een dergelijk vervolgpriject op te zetten dat een duurzame ontsluiting van de topstukken en goede zorg voor het behoud en de veiligheid van dit erfgoed combineert.

Wat het bundelen van de krachten met Toerisme Vlaanderen met betrekking tot de bezoekersbeleving betreft, wijs ik er graag op dat we in het kader van het samenwerkingsverband Event Flanders een sterke krachtenbundeling tussen de beleidsdomeinen Toerisme en Cultuur realiseren. Dit samenwerkingsverband vertrekt vanuit een diepgaande structurele samenwerking tussen Toerisme Vlaanderen, Sport Vlaanderen, het Departement Buitenlandse Zaken en het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

In mijn antwoord op eerdere vragen om uitleg heb ik al de hoofdlijnen geschetst van een verdere uitrol van een Vlaams cultureel topevenementenbeleid. Een van de prioriteiten waarop ik deze legislatuur verder wil inzetten, betreft de ambitie om met Event Flanders werk te maken van een Vlaams toptentoonstellingenbeleid. De meerwaarde van de uitrol van een Vlaams toptentoonstellingenbeleid bestaat er onder meer in de expertise van Toerisme Vlaanderen op het vlak van beleving en internationale promotie te koppelen aan de expertise van de erfgoedsector inzake de ontsluiting van het aanbod. Dit geeft de internationale promotie een bijkomende impuls en tegelijkertijd worden toptentoonstellingen ingezet om de positionering in internationaal verband van onze musea en onze collecties te vergroten.

In netwerk zetten en verbinden van de collecties, in de diverse musea, en hierbij ook inzetten op digitale innovatie, zijn daarbij ook twee belangrijke elementen, zodat reële en virtuele 'routes' ontstaan. Dit zal ook in postcoronatijden des te belangrijker worden. Ik verwijs ook naar het recente initiatief van het 'Stay At Home Museum', waarbij de voorbije maanden verschillende Vlaamse topmusea virtueel de deuren openden met vijf privé rondleidingen gevolgd door een live vragenuurtje. Dit initiatief bereikte zowat twee en een half miljoen kijkers uit bijna honderd verschillende landen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister-president, onze topstukken verdienen inderdaad alle aandacht en het klopt dat die nog beter ontsloten kunnen worden. Ik ben

heel blij dat u op korte termijn toch al een heel aantal zaken kunt realiseren en bijvoorbeeld die bestaande databank prominenter op de website wilt plaatsen. In het kader van onze aandacht voor digitalisering kunnen de impulsprojecten die uitgeschreven worden daar sowieso toe bijdragen. Ook meemoo kan inderdaad een belangrijke rol spelen om die digitale zaken betere functionaliteiten te geven en die duw die nodig is.

Er was de suggestie om een topstukkenroute te maken. Het is voor ons als Vlamingen belangrijk om meer in contact te komen met die topstukken en die meer te beleven. Het is ook belangrijk voor onze internationale uitstraling.

Event Flanders levert goed werk en als het samenwerkingsverband tussen Cultuur, Erfgoed en Toerisme er komt, hebben we daar enerzijds de expertise van de erfgoedsector om correct om te gaan met ons erfgoed en anderzijds de expertise van Event Flanders of van Toerisme om dat te vermarkten, en daar belevingen aan toe te voegen, zodat het interessant en leuk wordt om te doen. Als ik het goed begrijp, is het de bedoeling Event Flanders de opdracht te geven om een toptentoonstellingenbeleid uit te werken samen met de partners. Dat is inderdaad de goede weg om te tonen wat de troeven en rijkdom van Vlaanderen zijn, niet alleen om internationaal mensen aan te trekken, maar vooral voor de Vlaming zelf zodat hij kennis kan maken met onze topstukken.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik kan alleen bevestigen wat mevrouw Coudyser gezegd heeft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het Klankverbond, de vereniging van Vlaamse audiomakers – 2320 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, de afgelopen jaren werden er heel wat audioprijzen weggekaapt door Vlaamse audiomakers. De Hörspielpreis Der Kriegsblinden, de belangrijkste Duitse radioprijs voor hoorspelen, ging in 2017 naar Screeener van Lucas Derycke. De Prix Europa voor beste hoorspel, de belangrijkste Europese mediaprijs, werd in 2017 gewonnen door Wederik De Backer voor Almanak. Verschillende internationale prijzen gingen de laatste jaren ook naar een Vlaming.

En er staat een nieuwe generatie audiomakers klaar. De Vlaamse podcasts krijgen niet alleen prijzen, ze breken ook records qua luistercijfers: de podcast Bob van AudioCollectief SCHIK wordt gezien als het eerste succes van de Nederlandstalige podcast, met luistercijfers die ver in de honderdduizenden gaan. Bob werd niet met Vlaams geld gemaakt en kwam er dankzij de VPRO.

We hebben in Vlaanderen dus talent en vakmanschap. Er zijn twee kwaliteitsvolle audiospecifieke masteropleidingen: een aan het RITCS in Brussel en een aan het conservatorium in Antwerpen.

Alleen geraken afgestudeerden in eigen land moeilijk aan de slag. Wat opvalt, is dat de successen zich stuk voor stuk in het buitenland afspelen. Maar een paar ervan werden uitgezonden op Vlaamse radiozenders en het merendeel kwam tot stand zonder middelen of met buitenlands geld, omdat het producties zijn van

Nederlandse of Duitse nationale omroepen, zoals VPRO, NTR, Westdeutscher Rundfunk (WDR).

De VRT biedt verschillende podcasts aan, maar die worden bijna allemaal intern geproduceerd. Er wordt weinig of niet samengewerkt met externe audiomakers of productiehuizen. De beheersovereenkomst van de VRT legt een aantal keren de nadruk op 'samenwerking met derden', maar op het gebied van audio is daar weinig van te merken.

In 2020 moet de VRT 18,25 procent van haar totale inkomsten aan externe producties besteden, maar uit een schriftelijke vraag die ik recent aan u stelde, blijkt dat er geen cijfers zijn over de spreiding per medium van die middelen in de productiesector. Ik heb het dan over de radio-, televisie- en online productie.

Het verschil met de buitenlandse omroepen is groot. De BBC werkt samen met externe radioproductiehuizen voor de creatie van radiodocumentaires en podcasts. NPO heeft het NPO-fonds, waar zowel makers verbonden aan het NPO als onafhankelijke makers fondsen kunnen aanvragen voor de creatie van audiowerk. Ook bij de Scandinavische omroepen NRK en DR wordt onafhankelijk audiowerk gehonoreerd en gerespecteerd.

De Vlaamse audiomakers hebben zich verenigd in het Klankverbond, een vakvereniging voor iedereen die 'iets met audio' doet: podcasters, klankkunstenaars, stemacteurs, sound designers, schrijvers, radiodocumentairemakers enzovoort. Een bont gezelschap dat zich verenigd heeft uit liefde voor het audiovak, maar, zoals ze zelf zeggen, voornamelijk uit noodzaak. In maart werden ze in de commissie uitgenodigd als spreker in een hoorzitting over de VRT-beheersovereenkomst. Ook de VRT zelf gaf onlangs in een hoorzitting aan bereid te zijn te kijken naar manieren waarop kan worden samengewerkt.

Minister, erkent u die 'noodzaak' van de Vlaamse audiomakers om meer te worden gehoord?

Bent u bereid hen te ondersteunen in de toekomst? Zo ja, op welke manier en op welke termijn?

Bent u bereid om bij het opstellen van de beheersovereenkomst met zowel de VRT als het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) ook aandacht te hebben voor het medium 'audio' en externe radioproductiehuizen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Van Werde, ik dank u voor uw vraag. Vlaanderen heeft, dat weten jullie, een heel kwalitatief omroeplandschap met een sterke openbare omroep en succesvolle private omroepen die een rijk televisieaanbod brengen, maar ook een rijk radioaanbod.

In het maken van radio- en audioproducties zijn we inderdaad, collega Van Werde, heel sterk in Vlaanderen. Dat wordt weleens vergeten, dus ik ben blij dat u mij die vraag stelt waardoor we audiomakers onder de aandacht kunnen brengen.

Ik was ook heel tevreden dat Klankverbond door de commissie Media werd uitgenodigd voor de hoorzittingen met betrekking tot de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Ik heb hen zelf ook gezien. Zo heb ik onder meer kennisgemaakt met Lucas Derycke en Wederik De Backer, die u ook hebt genoemd in uw vraagstelling.

Ik ben mij dus absoluut bewust van het belang van audioproducties in Vlaanderen en van de sterkte van onze Vlaamse audiomaker.

Ik neem uw tweede en uw derde vraag samen omdat die met elkaar samenhangen.

Het Klankverbond heeft in hun manifest aangegeven dat ze niet zozeer een probleem hebben van middelen vanuit de media, maar dat ze vooral een eigen plek willen binnen het Kunstendecreet, wat uiteraard onder de bevoegdheid van collega Jambon valt. Daarnaast weet u dat de mediamiddelen beperkt zijn, waardoor bijkomende subsidiëringen uiteraard niet voor de hand liggen.

Maar ik ben het wel absoluut met u eens dat de VRT met haar diversiteit aan radiozenders een opportuniteit is voor externe audiomakers.

In het on-demandaanbod rond radio en audio van de VRT wordt een duidelijke plaats gegeven aan audioproducten van externe makers. Denk bijvoorbeeld aan De Bourgondiërs met Bart Van Loo, een podcast van Klara.

De VRT promoot externe producties via luistertips en interviews met makers, zoals in het Radio 1-programma Podgrond of luistertips in De Madammen op Radio 2. De VRT ondersteunt ook actief luister- en podcastfestivals, zoals het Podcastfestival Gent dat in samenwerking met Radio 1 loopt. Voor de podcastproducties wordt eveneens geregeld een beroep gedaan op externe expertise. Ik ben zeker bereid om dit als aandachtspunt mee te nemen. Ik stel voor dat we dat ook doen bij de besprekingen over de nieuwe beheersovereenkomst.

Audiomakers die radioreportages maken, kunnen natuurlijk niet uitsluitend bij de VRT terecht. Voor audioproducties met een onderzoeksjournalistieke waarde kunnen ze bijvoorbeeld aankloppen bij het Fonds Pascal Decroos, dat beurzen of subsidies kan verstrekken voor dergelijke projecten. Ik herinner er ook aan dat we het Fonds Pascal Decroos bij de initiële besparingsronde in de begrotingsronde voor 2020 hebben vrijgesteld van die besparingen. We hebben zelfs een kleine extra investering gedaan voor dat fonds. Dat is toch ook een belangrijk element. Audioproducties kunnen daar uiteraard ook een beroep op doen, in zoverre het natuurlijk gaat over producties met een onderzoeksjournalistieke waarde.

Tot slot bevat het Mediadecreet ook investeringsverplichtingen voor de dienstverleners en de niet-lineaire televisieomroeporganisaties. Op basis van deze verplichting moeten zij financieel bijdragen aan lokale audiovisuele producties. In het licht van de wijzigingen inzake investeringsverplichtingen die tijdens deze legislatuur worden gepland, ben ik aan het bekijken of we die investeringsverplichting ook niet kunnen openstellen voor audioproducties. Dit zou eventueel opportuun en realistisch kunnen zijn. Dat zijn we vandaag grondig aan het analyseren.

Collega Van Werde, u merkt dat ik uw vraag bijzonder op prijs stel, en dat ik mij in elk geval engageer om ook de creatie van audioproducties door Vlaamse makers verder te stimuleren en te ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik dank u, minister, ik ben heel blij met uw antwoord. Collega Brouwers en ikzelf hebben de vraag ook aan CEO Hellemans gesteld in de afgelopen hoorzitting. Die vraag werd toen positief onthaald. Ik ben dus heel tevreden. Ik denk dat die mensen absoluut een plaats verdienen in de beheersovereenkomst en bij de VRT. Ik denk dat de VRT er ook alleen maar bij te winnen heeft dat die mensen keer op keer zorgen voor internationale prijzen en dergelijke. Dat is toch een mooie pluim die de VRT op haar hoed kan steken.

U vernoemde even Pascal Decroos. Het klopt, daar kunnen ze ook terecht als het een journalistieke inslag heeft. Maar u weet natuurlijk even goed als ik dat het aplomb van op de VRT uitgezonden te worden voorlopig nog altijd groter is, en dat het nog altijd meer mensen bereikt.

Er was even een misverstand over die 18,25 procent, waarbij het de vraag was of die 18,25 procent naar externe audioproducties kan gaan. Dat is natuurlijk nooit de bedoeling geweest. Het was gewoon de bedoeling dat het Klankverbond, dat de audiomakers ook daar hun plaats in kregen, net zoals bij de andere buitenlandse omroepen. Maar ik kan alleen maar zeggen dat ik het heel erg op prijs stel dat u de vraag steunt. Ik dank u.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik denk dat er inderdaad toch uitzonderlijk talent aanwezig is in Vlaanderen wat die audiomakers betreft, en dat die op dit moment vooral in het buitenland afname vinden, niet zozeer bij ons.

Er zijn inderdaad vragen gesteld over een samenwerking met de VRT. Maar zeker voor de radio blijkt toch wel dat die externe productie en structuur er zou uitvallen bij het intern maken van die podcasts. En dat is toch een beetje de hinderpaal bij de VRT. Zij beseffen ook wel dat het moeilijk zal zijn om daar middelen voor vrij te maken.

Ik denk dat we misschien moeten kijken of er niet met externe partners kan worden samengewerkt binnen Vlaanderen. Ik denk bijvoorbeeld aan onderwijs. We hebben nu gezien dat heel wat leerkrachten hebben moeten experimenteren met afstands-onderwijs. Dat is iets wat niet zal weggaan. Ik denk dat het middelbaar onderwijs in het najaar nog steeds een stukje blended zal verlopen, waarbij je een groep leerlingen hebt die naar de klas gaat, gecombineerd met een stukje afstands-onderwijs. Ook daar zoekt men naar ondersteuning. Men heeft daarvoor ook naar de VRT gekeken: kan er niet in meer educatief materiaal worden voorzien, zoals bijvoorbeeld de BBC heeft gedaan? Dat zou voor hen toch een enorme ondersteuning zijn.

De VRT heeft daar inspanningen voor gedaan. Heel wat leerkrachten hebben niet alleen met filmpjes en zo geëxperimenteerd, maar ook met podcasts. De leerlingen kunnen dat overal beluisteren, bijvoorbeeld al fietsend, al bewegend. Zo kunnen ze de les ook eens op een andere manier beluisteren. Daar is een mooie synergie of samenwerking mogelijk, die een win-win-win oplevert. Onderwijs kan investeren in educatieve podcasts, waarbij extern ondersteuning kan worden gezocht. Dat gaat ook out of the box, en het is toekomstgericht. Het kan het onderwijs een extra kwaliteit opleveren. Soms kunnen de inspanningen die al geleverd worden best wat ondersteuning gebruiken. Misschien zit daar nog wel iets in.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: In het algemeen denk ik dat audio een eeuwenoud medium is. Enfin, het is al zeer oud. Radio en haar primitieve voorvaders gaan al lang mee, maar zijn wel nog altijd een toekomstmedium. Daar ben ik van overtuigd. Radio is dat, maar ook audio is dat. Er zijn nieuwe manieren om audio te verspreiden. Dat gebeurt niet enkel via de radio. Ik deel de analyse, dat dit in de toekomst relevant zal zijn. Niet alleen in het klassieke mediagebruik en in de cultuurbeleving, maar ook in het educatieve. Heel wat private bedrijven spelen daar trouwens op in. Ik denk aan taalonderricht via apps en audiotoeepassingen. Dit kan ook in scholen relevant zijn. De idee van educatieve podcasts is iets wat bijvoorbeeld bij de openbare omroep al op de agenda staat en wat we zeker verder ontwikkelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Mevrouw Meuleman, u zei even dat het meer geld zou kosten. Daar ben ik het niet mee eens. Audio is een veel goedkoper medium. Een podcast kun je zo duur of zo goedkoop maken als je maar wilt. Je zet een micro voor je neus en je vertelt een verhaal. Maar je kunt er ook heel veel

bewerkingen mee doen. Je kunt geluiden incorporeren en opnames maken en interviews doen in een ander land.

Ik heb nog een bedenking. Toen ik dertig jaar geleden bij de radio begon, stonden twee tot drie mensen aan de andere kant van het glas om de radio-uitzendingen mogelijk te maken. Dat moest, want de techniek was nog niet zo geëvolueerd. Toen ik na jaren televisie terugkwam bij de radio, zat er, door de digitale evolutie, nog één technicus aan de andere kant. Zelfs daarvan is men afgestapt. Bij de meeste programma's wordt de presentatoren gevraagd om zelf de knoppen te bedienen – om zelf te schuiven, zoals dat heet. Er zijn op de VRT dus heel veel technici die vrijgemaakt zouden kunnen worden om samen met externe makers aan dergelijke podcasts of documentaires te werken. Dat is voor allebei een win-winsituatie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep in het kader van Generatie Veerkracht, het actieplan maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in tijden van de corona – 2296 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Minister, de deadline voor het indienen van projecten was 22 mei. Het was een heel belangrijke projectoproep omdat we allemaal samen hebben vastgesteld dat vooral maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren echt afzien in deze tijden van corona. Wij hebben steeds die projectoproep gesteund omdat we ervan overtuigd zijn dat het belangrijk is bottom-up initiatieven te stimuleren en de organisaties die zich inzetten voor kwetsbare jongeren een extra steuntje in de rug te geven.

Er waren een aantal voorwaarden gekoppeld aan de projectoproep. Zo richtte de oproep zich prioritair tot organisaties binnen de beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport en Welzijn. Daarnaast moeten de indieners aantonen dat door de coronamaatregelen hun werking ten aanzien van hun doelgroep onder druk staat.

Minister, hebt u reeds zicht op welke projecten zullen worden goedgekeurd?

Hoeveel projecten werden ingediend?

Voor hoeveel budget zijn er projecten ingediend? Zit daar een grote gap tussen de projecten die zijn ingediend en wat zou worden toegekend?

Ziet u eventueel regionale lacunes bij de oproep? Zo ja, is er een mogelijkheid om ook een wat meer regionale spreiding te kunnen voorzien?

Als er effectief meer projecten zijn ingediend dan er budget is, is er gezien de nood een mogelijkheid om ook nog extra middelen te voorzien om ook die projecten te kunnen ondersteunen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel voor de vraag rond het actieplan Generatie Veerkracht. Ik ben blij dat daar opnieuw een vraag over komt. We hebben in deze commissie ook al twee keer een gedachtewisseling gehad over de noden rond Jeugd in de coronacrisis. Ik ben ook heel tevreden dat we daarover een heel ruime gedachtewisseling met jullie gehad hebben.

We hebben in dat actieplan Generatie Veerkracht eigenlijk getracht om samen met jullie, samen met ons departement, samen met andere betrokken departementen, zoals Welzijn, Sport en Cultuur, en samen met het werkveld van jeugdorganisaties, te bekijken waar de noden liggen. We hebben op die basis vijf heel concrete impulsen gegeven. Ik denk dat het niet nodig is om daar uitgebreid op terug te komen, maar dat ging over het verdelen van spelpakketten via de Huizen van het Kind, het versterken van het vrijetijdsaanbod in voorzieningen, huistaakbegeleiding door vrijwilligers, coördineren van online jeugdwerkeraanbod en het versterken van het geprofessionaliseerde jeugdwerk dat specifiek bezig is met de kwetsbare kinderen en jongeren. Dat zijn vijf heel concrete impulsen met een totaalbedrag voor heel dat plan van 4,5 miljoen euro.

Onze analyse was ook dat op de korte termijn die we ons gegeven hadden – we zijn in maart begonnen met dat actieplan voor te bereiden, maar we wilden heel snel gaan – het nodig was om ook bottom-up te bekijken waar de noden zouden liggen. Ik moet zeggen dat je in contacten met de sector soms moest trekken en sleuren om te zien waar men echt mogelijkheden zag op korte termijn. Ik denk dat dat ook een stukje bewustwording geweest is. Als ik nu zie wat er sinds de projectoproep gebeurd is, stel ik vast dat er heel veel creatieve ideeën komen en dat wat wij met Generatie Veerkracht voorgesteld hebben, echt geleid heeft tot een mobilisatie van verschillende sectoren om te kijken wat men extra kan doen voor kwetsbare kinderen en jongeren.

Om specifiek op uw vragen in te gaan: u weet dat de projectoproep in het kader van het actieplan Generatie Veerkracht gelanceerd werd op vrijdag 8 mei en afliep afgelopen vrijdag 22 mei om middernacht. Zoals gezegd, dat is een korte termijn om in te gaan op die zaken, en toch zien we een enorme respons. Ik denk dat dat ook te danken is aan de brede verspreiding van de projectoproep. Ik wens jullie ook te bedanken, want verschillenden onder jullie hebben ook die projectoproep mee in die kringen verspreid. Er zijn in totaal 311 aanvragen tijdig ingediend. Dat is toch een bijzonder succes en je stelt ook vast dat het gaat over een heel breed veld van actoren in diverse sectoren: in jeugd uiteraard, maar evengoed sport, cultuur, welzijn of nog andere sectoren. Het totaalbudget van de aanvragen – maar neem dat gerust met een korrel zout ten aanzien van wat er uiteindelijk beslist moet worden, want daar zijn de budgetten natuurlijk beperkt – is 15.115.000 euro.

De oproep richtte zich tot een breed veld van actoren. Heel wat organisaties binnen en buiten mijn beleidsdomein hebben de oproep opgepikt en hierop ingetekend. Het gaat effectief over heel wat sectoren, ik heb het al gezegd: welzijn, cultuur, sport en zelfs onderwijs.

Over de goedkeuring en eventuele geografische lacunes kan ik mij nu uiteraard nog niet uitspreken. Vandaag worden die aanvragen beoordeeld op ontvankelijkheid en vervolgens ook op inhoud door mijn Departement Cultuur, Jeugd en Media. In die zin zullen we goed moeten opvolgen wat uiteindelijk positief wordt geadviseerd. Binnen de administratie is er een commissie opgericht die die aanvragen zal beoordelen.

De adviezen over de aanvragen worden mij zo snel mogelijk, zeker volgende maand, bezorgd, zodat ik ook snel, volgende maand, een beslissing kan nemen.

U weet dat het beschikbare budget voor de projectoproep is vastgelegd op 2.125.000 euro.

Zoals gezegd, is het totaalbudget voor het actieplan 4,5 miljoen euro. Ik denk dat dit een ongeziene mobilisatie van middelen in het jeugdwerk is. Ik ben zeer hoopvol dat we met de breedte van de aanvragen bijzonder mooie projecten zullen kunnen goedkeuren, die een antwoord kunnen bieden op de acute problemen van kwetsbare kinderen en jongeren tijdens deze coronacrisis.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp·a): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het is goed te zien dat zo veel projecten zijn ingediend. Ik had ingeschat dat er heel wat vraag zou zijn, maar een totale waarde van 15 miljoen euro overtreft zelfs mijn verwachtingen. Dat zorgt er natuurlijk ook voor dat een zeer moeilijke beslissing moet worden genomen. Ik heb alle vertrouwen in de mensen die dit moeten beoordelen, maar om van 15 miljoen euro naar 2,1 miljoen euro te gaan, zullen zij zeer lastige knopen moeten doorhakken.

We zien dat de nood zeer groot is. Dat hadden we allemaal al ingeschat. Ik zou er dan ook voor willen pleiten om, uiteraard na de analyse, na te gaan of specifiek hiervoor nog bijkomende middelen kunnen worden vrijgemaakt. Ik doe helemaal geen afbreuk aan het feit dat in de jeugdsector al heel wat middelen worden vrijgemaakt om de coronacrisis goed aan te pakken, maar alle experts hebben duidelijk gemaakt dat de noden tijdens deze crisis enorm zijn, vooral met betrekking tot maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. We zien dat in andere sectoren nog grotere bedragen circuleren. Ik denk dat dit zeer belangrijk is, en in mijn ogen zou hier nog een bijkomend budget naartoe moeten kunnen gaan. Dat is natuurlijk altijd een oefening die moet worden gemaakt.

Volgende maand volgt een beslissing. Ik vraag me af of het mogelijk is dat we met hetzelfde probleem zullen komen te zitten als met betrekking tot het noodfonds. Ook daar is de vraag wanneer u een beslissing verwacht, want er zullen meer aanvragen zijn dan er geld kan worden gealloceerd. We moeten nagaan wat daar kan, en hopelijk kan ook in bijkomende middelen worden voorzien voor de jeugdsector.

Ik wil echt aandringen op een goede analyse. Dan moeten we proberen nog meer middelen naar deze specifieke projectengroep te laten gaan, want we merken echt wel duidelijk dat de noden zeer groot zijn.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Voorzitter, ik zal het kort houden. Die projectoproep is natuurlijk heel erg belangrijk geweest. Het was een ruime oproep voor activiteiten die tussen 1 mei 2020 en 31 december 2020 kunnen plaatsvinden. In mei 2020 begonnen organisaties nog maar druppelsgewijs minder digitaal te werken en het fysieke weer op te pikken.

Mijnheer Anaf, ik wil me bij u aansluiten. Die jongeren zitten al lang thuis. Er is veel nood aan projecten. Mijn vraag is dan ook of rekening zal worden gehouden met projecten die eerst van start zullen gaan – want de jongeren hebben daar nu meer nood aan – en dat dan zal worden gekeken naar de projecten die veeleer in december 2020 van start zullen gaan.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Anaf, de Vlaamse Regering zal morgen de beslissing over het noodfonds bespreken. Ik hoop dat er snel meer duidelijkheid kan komen. Het is natuurlijk een heel ander perspectief. Hier gaat het om nieuwe projecten, die inspelen op de problematiek van kwetsbare kinderen en jongeren, specifiek in de coronacontext. Het noodfonds heeft een heel andere finaliteit. Het gaat dan om de gedeeltelijke compensatie van een aantal verliezen die organisaties hebben geleden. Door al wat er met betrekking tot het coronavirus al is gebeurd, in het bijzonder in de jeugdsector, is dat nu een behoefte. De annulering van een aantal activiteiten en kampen tijdens de paasvakantie, bijvoorbeeld, is een van de elementen. Dat is een totaal andere finaliteit. We zullen zien welke beslissingen

hierover worden genomen, want dit zijn niet zomaar budgetten die voor hetzelfde kunnen worden gebruikt.

Ik was ook blij verrast dat er zoveel creativiteit kwam. Ik reken op mijn administratie om dat inhoudelijk te beoordelen. We zullen zien hoeveel projecten positief worden beoordeeld en welke bedragen daarvoor geschikt zijn. Het is niet omdat een organisatie 100.000 euro vraagt – dat was het maximumbedrag en dat is zeer hoog om op korte termijn te mobiliseren – dat dit ook gerechtvaardigd is vanuit beleidsperspectief. Het is een manier van werken bij sommige organisaties om meer te vragen dan ze effectief nodig hebben. Ik zeg niet dat iedereen dat doet, maar het is des mensen om dat te doen. De administratie zal dat objectief doorlichten om tot een besluit te komen. Ik zal dan ook niet vooruitlopen op budgettaire vragen. We zullen zien hoe dat zit.

Mevrouw Perdaens, u had een vraag rond timing. Daar staat niets over in de projectoproep. Er moeten twee elementen zijn. Ten eerste is dat de doelgroep: dat moeten kwetsbare kinderen en jongeren zijn. Ten tweede: de finaliteit moet gaan over hetzij het mogelijk maken van het reguliere aanbod in de bijzondere context van corona, bijvoorbeeld door afstandsregels te garanderen, meer ruimte te voorzien, in bubbels te werken, digitaal te werken – wat extra kosten met zich meebrengt; hetzij over nieuwe initiatieven die heel concreet inspelen op die nieuwe realiteit vandaag, de komende weken, de komende maanden. We hebben niet het onderscheid gemaakt tussen wie in juni start en wie in december. Als je pas start in december wordt het heel moeilijk om aanspraak te maken op de middelen van deze projectoproep, omdat alle middelen begrotingsmatig dit jaar worden gealloceerd. Het moet gaan over zaken die dit jaar lopen. In beginsel moet men onmiddellijk starten zodra er een toekenning is, met inzet van de middelen ook, op het vlak van werkmiddelen dan wel personeel.

We zullen vooral inhoudelijk nagaan of men inspeelt op de coronacontext of niet, eerder dan te kijken naar de maand – is het juli, is het augustus, of oktober – waarin men een bepaalde activiteit doet.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Het zal in elk geval geen makkelijke oefening worden. Ik volg u dat die 15 miljoen euro inderdaad door analyse misschien niet volledig zal zijn. Maar om van 15 miljoen euro naar 2,1 miljoen euro te gaan op zeer korte tijd – die beslissing moet zo snel mogelijk worden genomen –, wens ik de mensen die dat moeten beoordelen heel veel succes. Ik hoop dat u de openheid hebt om, als er extra middelen nodig zijn, als er echt heel goede projecten zijn, creatief te zijn en extra middelen te voorzien. We zullen eerst de analyse afwachten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het nieuwe verkiezingsreglement van de Vlaamse Jeugdraad – 2314 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, in een antwoord op mijn vraag om uitleg van 12 december 2019 omtrent het draagvlak en de kiesprocedure van de Vlaamse Jeugdraad antwoordde u dat: “de Jeugdraad in het voorjaar van 2020 het verkiezingsreglement ter goedkeuring voorlegt aan de Vlaamse Regering.” U zou daarover dan logischerwijs met de Vlaamse Jeugdraad

namens de regering in gesprek gaan. Dan wordt dat verkiezingsreglement ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering en daar besproken.

Ik begrijp dat door de coronacrisis alles wat moeilijker verloopt of is verlopen, laat dat duidelijk zijn, maar gelukkig draait de wereld nog steeds door. Het voorjaar van 2020 eindigt nu – of toch bijna, het is te zien hoe we het bekijken.

Bij wijze van opvolging had ik graag van u het volgende vernomen.

Is er al overleg geweest met de Jeugdraad omtrent de nieuwe kiesprocedure?

Is er al een concreet voorstel uit de bus gekomen? Is dat al besproken? Is dat goedgekeurd? Is het niet goedgekeurd? Zo ja of zo nee, waarom?

Op welke wijze bent u betrokken bij het tot stand komen van het nieuwe verkiezingsreglement? Hoeveel vergaderingen zijn daarover al geweest? Bent u tevreden over die samenwerking?

Dezelfde vragen omtrent het inhoudelijke traject, dat is het andere aspect. Is dat er al? Zo ja, graag meer uitleg.

Graag zou ik ook een tijdslijn zien met betrekking tot het inhoudelijke traject en de eigenlijke stemperiode.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Brusselmans, ik dank u voor uw vraag. Sinds mijn aantreden heb ik zeer frequente contacten gehad met de Vlaamse Jeugdraad, waaronder tweemaal een structureel overleg. Tijdens deze overlegmomenten stonden meerdere thema's en dossiers op de agenda, zoals onder meer de verkiezing van de Vlaamse Jeugdraad, waarover uw vraagstelling gaat. We hadden het niet alleen over de procedure, maar zeker ook over hoe zoveel mogelijk kinderen en jongeren kunnen worden betrokken.

Het dossier rond het verkiezingsreglement werd voorbereid door de Vlaamse Jeugdraad en door mijn departement. Dit zal op zeer korte termijn worden geagendeerd op de ministerraad van de Vlaamse Regering. In die zin is de timing bijzonder scherp en zullen we wellicht heel snel concrete antwoorden kunnen bieden.

Wat de wijze van betrokkenheid betreft, kan ik verwijzen naar wat ik net heb gezegd, namelijk de structurele overlegmomenten waarop dit aan bod kwam en ook het overleg tussen het departement en de Vlaamse Jeugdraad ter voorbereiding van dit traject. Ik ben tevreden over de samenwerking, niet alleen in dit dossier, maar ook breder.

U peilde ook naar de tijdslijn van dit alles, collega Brusselmans. Wat de verkiezingen betreft, ziet de tijdslijn er als volgt uit. De Vlaamse Jeugdraad zou graag de oproep voor kandidaten lanceren op 11 juli aanstaande. Kandidaten zullen zich kunnen aanmelden tot 9 september. De verkiezingen van de Vlaamse Jeugdraad zouden plaatsvinden gedurende twee weken in de maand november. Op 2 december wordt de nieuwe Vlaamse Jeugdraad bekendgemaakt. Het mandaat van de nieuwe Vlaamse Jeugdraad start vanaf januari 2021, zoals u weet.

Tijdens een voorbereidingstraject voor verkiezingen leren de kandidaten de werking van de Vlaamse Jeugdraad kennen en bereiden ze hun campagne voor.

De twee weken van verkiezingen maken deel uit van een uitgebreider traject dat focust op het maximaal betrekken van zoveel mogelijk kinderen en jongeren, en het maximaal verzamelen van kinderen en jongeren die hun stem uitbrengen. Men

wil namelijk, naast de verkiezing van de Vlaamse Jeugdraad – zestien stemgerechtigde leden – ook bevragen welke thema's prioritair aan bod moeten komen tijdens de nieuwe mandaatperiode. De verkiezing van personen is uiteraard het belangrijkste, maar in de kiescampagne wil men het ook hebben over de inhoud. Dat is trouwens relevant in elke kiescampagne.

Dat uitgebreider traject, waarbij kinderen en jongeren uitgebreid worden bevraged en warm gemaakt voor de kiesweek, zit gevat onder de campagne De Touristen. Meer dan 50 zogenaamde 'touristen' reizen Vlaanderen rond. Dat kan offline gebeuren, maar in deze tijden ook online. Ze verzamelen er de stem van kinderen en jongeren over tal van onderwerpen. Op basis van de verhalen wordt een lijst samengesteld van de allerbelangrijkste thema's. Dat traject startte midden april en loopt verder in de zomer en het najaar.

Tijdens de verkiezingen kunnen kinderen en jongeren, zoals gezegd, niet alleen hun stem uitbrengen op de kandidaten, maar ook op bepaalde thema's, die dan aan bod kunnen komen in de komende 'legislatuur' – als ik dat zo mag zeggen – van de Vlaamse Jeugdraad. De nieuwe Vlaamse Jeugdraad zal op de thema's met de meeste stemmen, vanaf januari 2021 extra hard inzetten.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het lijkt mij een veelbelovend traject, en ik ben blij dat te horen. Ik heb, gezien de situatie, ook begrip voor het feit dat het traject rond het verkiezingsreglement nog niet volledig is doorlopen.

Maar u weet ongetwijfeld ook dat ik deze vraag stel omdat ik – laat het ons interesse noemen – een bijzondere interesse heb in de werking en vooral ook de samenstelling van de Jeugdraad, meer specifiek naar aanleiding van de vorige verkiezingen. Die waren namelijk absoluut niet representatief te noemen en er heeft, naar mijn bescheiden mening, een schijn van partijdigheid gespeeld in het naspel van de verkiezingen. Maar dit moeten we nu niet allemaal opnieuw bovenhalen. Het belangrijkste is dat dat deze keer niet het geval zal zijn.

Maar tot mijn verbazing zie ik dat er bij De Ambrassade een projectmedewerker werd aangenomen om dat verkiezingsreglement mee op te stellen en in goede banen te leiden. Dat is zeer goed, zij het dat het toch ook weer een vrij besproken figuur is, met name Jihad Van Puymbroeck. Zij kwam in het verleden al in opspraak met enkele uitspraken. Ik zal u een voorbeeld geven: Bart De Wever deed haar denken aan Adolf Hitler, zeker zijn manier van praten en zo.

Nu, ik twijfel niet aan de professionele expertise van mevrouw Van Puymbroeck, maar ik stel mij toch vragen bij hoe die aanstelling is gebeurd, en waarom net zij het is geworden. Ze heeft in het verleden ook voor de VRT gewerkt, en daar is toen ook terecht commotie rond geweest. Maar bij de VRT zeiden ze toen dat dat geen schending was van hun deontologische code, omdat zij niet actief zou zijn op het politieke of het duidingsvlak.

Maar goed, het organiseren of het mee uitdenken van een verkiezingsreglement lijkt mij natuurlijk toch een andere zaak. Ik zou dus graag uw visie daarop horen, en horen of u betrokken bent bij die aanwerving. Ik zou ook graag horen wat u vindt van de schijn van partijdigheid die er voor mij en mijn partij toch opnieuw is rond deze hele verkiezing.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Ik wil toch even kort vanuit deze onverdachte hoek een pluim geven aan de Vlaamse Jeugdraad. Zij hebben met ons, als een van de

partijen van de meerderheid, meermaals overleg gehad in de aanloop van het uitschrijven van hun nieuwe werkwijze voor die verkiezingen en dergelijke meer. Ik denk dat ik toch kan stellen dat de relatie tussen ons – of toch tenminste onze jongerenafdeling – en de Vlaamse Jeugdraad niet altijd even vlot was. Ik moet zeggen dat er erg veel moeite is gedaan om die communicatie open te trekken, en om dat erg constructief te houden. Bij dezen een dikke pluim richting de Vlaamse Jeugdraad om dat alvast te doen.

We hadden het er ook over dat, om een divers publiek aangeschreven te krijgen om de Vlaamse Jeugdraad zo divers en zo breed mogelijk te krijgen, er divers moet worden gecommuniceerd. Als ik dan even de link doortrek naar het onderzoek van Apestaartjaren, dat we net gepubliceerd zagen worden, zal er ook meer ingezet worden op die kanalen die door jongeren veel worden gebruikt. Begrijp ik het goed, minister, dat de timing niet in het gedrang kwam door het uitstel dat dit jaar is opgelopen door de coronamaatregelen? Alvast bedankt voor de antwoorden.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Perdaens, ik sluit graag aan bij uw woorden van waardering voor de Vlaamse Jeugdraad in dezen. Ik denk dat zij bijzondere inspanningen hebben geleverd. Daarbij kom ik ook tot uw tweede punt. De coronacrisis is natuurlijk ook verstorend voor zo'n proces. Maar uit de tijdslijn die ik heb uiteengezet, blijkt dat ze er ook voor zorgen dat de initiële timing met de nieuwe Vlaamse Jeugdraad vanaf 1 januari gehandhaafd kan worden.

Collega Brusselmans, uw woorden over het gelopen proces zijn voor uw rekening. Maar ik ben het met u eens dat we die analyse niet opnieuw moeten maken. Het spreekt wel voor zich dat ik uw analyse ter zake niet deel.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik uw vraag over mevrouw Van Puymbroeck bijzonder weinig op prijs stel. U vraagt aan mij of ik betrokken ben geweest bij die aanwerving, wat mijn mening daarover is. Ik vind het eigenlijk bijzonder verregaand dat wij in deze commissie beginnen te discussiëren over het aanwervingsbeleid van medewerkers in de communicatie – zij is overigens niet betrokken geweest bij de opstelling van het reglement, maar dat terzijde –, en nog erger, over de concrete aanwervingen bij een van onze belangrijke organisaties in het jeugdwerk. Ik vind het eerlijk gezegd bijna indecent, de manier waarop u ingaat op de kwaliteit en de achtergrond van een medewerker. Ik kan dat echt niet op prijs stellen, en ik stel voor dat we dit soort discussies echt buiten onze commissies houden. Ik dank u.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, als we het in deze commissie niet kunnen hebben over het verkiezingsreglement en de verkiezingsprocedure, en wie daaraan meewerkt, dan denk ik dat we het helemaal niet meer moeten hebben over de Vlaamse Jeugdraad. En wie daar mee achter zit, wie daaraan participeert en die lijnen uittekent, dat heeft echt wel belang.

Zeker omdat in het verleden enkele leden van die Jeugdraad al uitspraken hebben gedaan, zoals: 'In ruimtes gevuld met witte mannen ben ik bang.' Dat is toch op zijn minst een schijn van partijdigheid, om, opnieuw, geen andere termen te noemen. En nu krijgen we dit weer. Iemand, een niet onbesproken figuur, wekt de schijn van partijdigheid helemaal opnieuw op.

Ik zou ook graag complimenten geven over hoe alles verlopen is. Ik ben helemaal niet rancuneus. Ik heb enkele maanden geleden gezegd dat het geloof in de Jeugdraad hersteld kan worden door een duidelijke procedure en een goed inhoudelijk traject, maar met zulke aanwervingen lijkt het kalf al bij voorbaat

verdronken. Dan zullen mijn partij, en vooral mijn jongerenpartij, waar ik voorzitter van ben, opnieuw het geloof in de Vlaamse Jeugdraad niet kunnen opnemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de geldproblemen bij jongeren als gevolg van de coronacrisis – 2331 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Voorzitter, na de tussenkomst van de heer Brusselmans te hebben gehoord, snapte ik waarom u hem daarnet wilde overslaan. Ik zal hier de pagina omdraaien en het hebben over geldproblemen bij jongeren.

U weet dat veel jongeren een studentenjob hebben of wat bijklussen om wat extra geld te hebben om leuke dingen te doen. Er zijn ook heel veel jongeren voor wie het inkomen dat zij verdienen essentieel is in het familiebudget. Voor hen moeten wij aandacht hebben.

De federale overheid heeft noodzakelijke maatregelen genomen. Wij gaan dat hier in het Vlaams Parlement niet oplossen. Dit zal te maken hebben met het afbouwen van de lockdown en het heropstarten van de horeca, waar heel veel studentenjobs te vinden zijn.

Uit het onderzoek van Febelfin, waarop ik deze vraag heb gebaseerd, kwam een interessante en vrij bedreigende conclusie naar boven. 23 procent van de jongeren doen aan beleggingen en investeringen. Een kwart is daarmee begonnen sinds de coronacrisis. Maar er is bij die jongeren een gebrek aan financiële geletterdheid. We moeten nadenken over wat wij nog extra kunnen doen om die financiële geletterdheid bij onze jongeren te stimuleren en te verhogen en om ervoor te zorgen dat zij zichzelf niet in financiële problemen werken met leningen of beleggingen waarmee ze te veel risico nemen, waardoor ze al in het begin van hun carrière – om het zo te zeggen – met een achterstand zouden starten.

Minister, wat kan de overheid doen om die jongeren sterker te maken op de financiële markten? Hoe kunnen we hen beter informeren over de risico's? Hoe kunnen we de financiële geletterdheid stimuleren?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Coenegrachts, bedankt voor uw vraag over dit zeer belangrijke thema. Het gaat niet alleen om de financiële kennis van jongeren maar ook om de geldproblemen bij jongeren. Dat is een brede problematiek. We weten dat de coronacrisis heel belangrijke economische en sociale gevolgen heeft, niet het minst voor jongeren. Ik denk aan studenten die voor een stuk rekenen op studentenjobs voor de financiering van hun studies, maar evengoed aan kinderen en jongeren die in een situatie zitten waarin zij misschien zakgeld krijgen, wat nu minder evident is voor de ouders, of aan mensen die starten in hun loopbaan en het moeilijk hebben om daarin de eerste stappen te zetten, mensen die bijvoorbeeld in preciaire statuten zitten, freelancers en dergelijke meer, die het financieel moeilijk hebben.

Ik ben het helemaal met u eens dat niet alleen de financiële realiteit belangrijk is, maar zeker ook de financiële kennis: hoe om te gaan met budgetten, met dalende inkomsten? Dit is een heel belangrijk thema.

Een van de sleutelcompetenties die de basis vormen voor de eindtermen in het secundair onderwijs is inderdaad: 'economische en financiële competenties'.

Dit toont heel duidelijk het belang aan van financiële kennis van kinderen en jongeren om ze maximaal te wapenen en er bewust mee te leren omgaan, en zeker ook om te vermijden dat ze worden geconfronteerd met financiële moeilijkheden eenmaal ze hierin een verantwoordelijkheid krijgen. Ik stel ook vast dat heel veel jongeren daar zelf actief mee omgaan.

Ongeveer een kwart van de jongeren is bezig met beleggen. Dit lijkt me tot op zekere hoogte een instrument dat kan helpen om kennis en ervaring op te doen. Voor sommige jongeren is dat nuttig, anderen zijn daar minder mee bezig. Ik denk dat dat ook het geval is voor de leden van deze commissie.

Jongeren vinden elkaar ook en leren ook bij in informele settings, bijvoorbeeld in het jeugdwerk. Geldinzamelingsacties horen bijvoorbeeld bij de kerntaken van heel wat jeugdwerkers. Sommige groepen zijn hier zeer creatief in. Feit is dat ze op een informele manier zo wel heel wat financiële vaardigheden opdoen. Ik denk dat dat deze legislatuur ook nog versterkt kan worden, dat we ook verder kunnen kijken hoe men in het jeugdwerk private inkomsten kan aanboren, gaande van de klas-sieke pannenkoekenslagen tot nieuwe manieren, om daar win-wins mee te doen.

Via het Gamefonds werd een tijd geleden het spel Sold out! ontwikkeld, dat expliciet kan bijdragen aan de financiële geletterdheid van jongeren. Sold Out! is een game over duurzame consumptie voor jongeren. Het spel is gericht naar klas-groepen in de tweede graad secundair onderwijs. De spelers ontdekken tijdens Sold out! de ecologische, economische en sociale gevolgen van hun dagelijkse aankopen en keuzes.

In mijn beleidsdomeinen zitten rond dit thema momenteel geen specifieke bijkomende initiatieven in de pijplijn. Het onderwijs is uiteraard prima geschikt om een financiële basiskennis bij te brengen.

Jongeren kunnen natuurlijk ook terecht bij heel wat initiatieven binnen de jeugd-sector. De meest relevante lijkt mij WAT WAT te zijn, onze informatiewebsite vanuit Vlaanderen. Op het webplatform van WAT WAT is er een vaste tag 'geld', waar jongeren heel wat artikels vinden die een antwoord geven op diverse vragen. Ik denk bijvoorbeeld aan vragen als: hoe kan ik sparen, hoe kan ik bijverdienen, hoe vermijd ik dat ik te veel geld uitgeef, hoe werkt een kredietkaart, wat is pensioen-sparen en wanneer kan ik ermee beginnen, enzovoort. Onlangs hebben ze bij WAT WAT het artikel over belastingen nog helemaal up-to-date gebracht, een thema dat in ons land jammer genoeg nog bijzonder belangrijk is.

Ook FairFin werkt hierrond en richt zich op de doelgroep plus-18-jarige, werkende en studerende jongeren. Zo maakten zij onder meer een eigen educatief pakket 'Hé, dat is mijn geld!', dat gericht is op het middelbaar onderwijs.

Met andere woorden: wanneer de actualiteit maakt dat jongeren nood hebben aan informatie over deze thema's, zijn er vandaag verschillende kanalen om hierop in te spelen. We zullen dat ook blijven opvolgen de komende tijd.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, dank u wel voor het uitgebreide overzicht aan instrumenten die vandaag worden ingezet om die financiële geletterdheid bij onze jongeren te stimuleren. Ik denk inderdaad dat jeugdverenigingen daar een belangrijke rol in spelen, maar natuurlijk is niet iedereen actief in het georganiseerde jeugdwerk. Daar komt het onderwijs natuurlijk ook bij kijken. Het is misschien ook nuttig dat we de brug slaan naar Febelfin, naar de bankensector

zelf, die natuurlijk tracht producten te verkopen aan jongeren, maar die toch ook een verantwoordelijkheid zou kunnen opnemen naar het begeleiden, naar het informeren van die jongeren. We kunnen daar de sector ook bij betrekken en op die manier de financiële risico's voor jongeren beperken.

Ik ben blij met uw engagement ter zake en ik kijk uit naar de toekomstige initiatieven rond het jeugdwerk.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, bedankt voor het uitgebreide antwoord. Ik zou op mijn beurt ook een pluim willen steken op de hoed van al die jeugdorganisaties die hierrond actief zijn en tijdens deze coronacrisis toch wel uitmuntend werk geleverd hebben.

Collega Coenegrachts, ik dank u ook voor de vraag, die goed en nuttig was.

Zo goed en nuttig als deze vraag om uitleg is, zo fout en onnodig is de opmerking die u net hebt gemaakt. U hebt gesteld dat u er begrip voor hebt vragen om uitleg van mezelf of van mijn partij in het Vlaams Parlement niet aan bod te laten komen. Het is een beetje hetzelfde als wat u gisteren hebt gedaan toen u weigerde een onderzoekscommissie op te richten in verband met de fouten die de Vlaamse Regering in de coronacrisis heeft gemaakt. U wilt de beerputten niet openleggen. U wilt het deksel op de beerputten van de Vlaamse Regering houden. En ik begrijp die redenering. Ik heb er alle begrip voor. Ik neem het u ook niet kwalijk. Als ik naar de verkiezingen en de huidige peilingen kijk, weet ik dat een kat in het nauw rare sprongen maakt.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Voorzitter, als het om het maken van sprongen gaat, vond ik dat laatste ineens een heel vreemde sprong.

Mijnheer Coenegrachts, het gaat hier om een terechte vraag. Ik deel uw bezorgdheid, vooral om het feit dat ook heel wat studenten deze zomer in financiële moeilijkheden zullen komen. Ze hebben minder kansen om studentenjobs uit te oefenen. Andere kinderen en jongeren zullen financiële moeilijkheden krijgen of nog meer krijgen, maar zij moeten hun gezin gedeeltelijk mee onderhouden.

Minister, u hebt de link met het onderwijs gelegd. Het is belangrijk dat kinderen die zich, bijvoorbeeld in het secundair onderwijs, nu niet met hun normale schoolwerk kunnen bezighouden, de band met hun school dreigen te verliezen. Dat is iets waar we echt bezorgd om moeten zijn. We moeten ervoor zorgen dat er door de coronacrisis geen grotere schooluitval komt. We zien dat het aantal schoolverlaters de laatste jaren fel is gestegen. In de periode 2014-2015 ging het om 9,6 procent en in de periode 2017-2018 ging het om 11,9 procent. Dat is echt een constant stijgende lijn.

Ik denk dat we met de jeugdsector moeten nagaan hoe we ervoor kunnen zorgen dat jongeren niet nog massaler zullen afhaken door wat nu met de coronacrisis gebeurt. Dat is misschien een kleine zijsprong, maar het is toch iets relevanter dan de zijsprong van de vorige spreker.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, tijdens de vraagstelling en de aansluitingen werd al duidelijk dat hiervoor zeker een rol is weggelegd voor het onderwijs. De problematiek is niet nieuw. Er zijn onderzoeken, onder meer van Febelfin in 2010, van Argenta in 2013 en van Intrum in 2018. Het is een bekend probleem.

Ik wil even terugkomen op de rol van het onderwijs. De sleutelcompetentie 'financieel-economische competenties' is in de nieuwe eindtermen opgenomen. Verschillende mensen en ikzelf hopen dat er in die zin al verbetering zal komen. Ik zie ook dat met het spel en dergelijke plezante manieren worden aangegrepen om deze kennis bij jongeren te versterken.

Minister, zult u de link met het onderwijs aankaarten bij de minister van Onderwijs om een wisselwerking te creëren? Zo kan het aanleren of vergaren van die competenties in het onderwijs door het jeugdwerk worden gesteund of versterkt.

Verder blijf ik erop terugkomen dat communicatie essentieel is. Dat is mijn stokpaardje. Naar aanleiding van het moment van het jaar waarop over de belastingen wordt gecommuniceerd, heb ik er daarstraks al naar verwezen. Het gaat dan om hoe de belastingaangifte moet worden ingevuld en hoe hiermee moet worden omgegaan. U hebt aangehaald dat communicatie afhankelijk is van de actualiteit, maar er zijn ook vaste periodes van het jaar waarin bepaalde communicatie relevant is. Het einde van het schooljaar kan zeker een van die momenten zijn. Jongeren denken aan afstuderen, aan een eerste job, aan alleen gaan wonen en aan een huis huren. Op dat moment is het zeker ideaal om, naast de communicatie op de website, ook langs andere kanalen die beschikbaar zijn en die jongeren meer gebruiken in te zetten op relevante informatie over financiële kennis. Zult u hier verder op inzetten?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik dank iedereen voor de bijkomende bedenkingen en vragen met betrekking tot deze vraag om uitleg.

Collega Perdaens, in de timing van de planning van WAT WAT en van Awel houdt men natuurlijk rekening met de relevante momenten. Met de belastingen bijvoorbeeld. De deadline voor de belastingaangifte nadert. Andere momenten zijn het afstuderen en het begin van het schooljaar. Ik ga ervan uit dat men daar de komende maanden in de timing rekening mee zal houden, niet alleen op de website, maar ook via de mediakanalen, de social media, onder meer via Instagram. Wie weet, wilde collega Vaneeckhout – hij is niet aanwezig – zelfs via TikTok gaan. Alle gekheid op een stokje, dit is effectief iets wat meegenomen wordt.

De link tussen Onderwijs en Jeugd is evident. In het onderwijs maakt het deel uit van de eindtermen. Het jeugdwerk speelt daar ook op in. Er zijn op dit moment goede contacten tussen de verschillende jeugdorganisaties en het onderwijsveld. Dat is een zeer nuttige kruisbestuiving

Mijnheer Anaf, ik deel uw bemerking dat het een bredere problematiek is die zeer acuut zal worden. Het overstijgt in zeer ruime mate de bevoegdheid Jeugd. Het gaat ook over de organisatie van studentenarbeid, over de aanrekening van de uren. Natuurlijk kijken we reikhalzend uit naar de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad voor de horecasector. Ik bevestig dat heel veel mensen in hun jonge jaren in de horeca hebben gewerkt, dat is vandaag nog altijd het geval. Als de horeca weer op volle toeren kan draaien, zal men ook in de zomer hopelijk gebruik kunnen maken van heel wat jobstudenten.

Mijnheer Coenegrachts, ik denk effectief dat Febelfin hierin een sterke partner is. Zij hebben ook al heel wat initiatieven genomen, samen met de banken, om ook jongeren daarin te betrekken. Ik vind het een goede suggestie om bij de initiatieven ter zake ook die samenwerking te versterken.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Voorzitter, ik sluit me aan bij de opmerkingen van de collega's. Ik heb weinig toe te voegen, behalve dat er in de politiek af en

toe momenten voorbijkomen, kansen voorbijkomen, om te zwijgen. Ik vrees dat de heer Brusselmans die zojuist gemist heeft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.